

ЗВЕЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Будаўніцтва жылля

«ЧАРГАВІКОЎ» БУДУЦЬ ЛІЦЫЦЬ ПА-НОВАМУ?

Паводле даных на пачатак года, у Беларусі стаяла на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў больш за 700 тысяч сем'яў і грамадзян. Яшчэ 5 гадоў таму ў жыллёвай чарзе было каля 550 тысяч бескватэрнікаў. Усе мінулыя гады аб'ёмы будаўніцтва павялічваліся, але колькасць «чаргавікоў» не змяняецца, а толькі расце. Чаму так адбываецца? Гэтае і іншыя пытанні ўздымаюцца на сустрэчы з журналістамі ў Грамадскім прэс-цэнтры Дома прэсы на чале аддзела інвестыцыйных жыллёвых праграм і жыллёвага будаўніцтва Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Рэспублікі Беларусь Таццяна ЗАТУРЭНСКАЯ.

Так, за апошнія гады шматлікія новаўвядзены ў жыллёвы кодэкс існуючыя спісы катэгорый грамадзян, якія атрымалі магчымасць станавіцца на ўлік маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. На думку суразмоўцаў, гэта прывяло да таго, што жыллёвыя чаргі пачалі раздувацца часам штучна. Спецыялісты Мінбудархітэктуры лічаць, што сітуацыя з ростам чаргаў трэба аналізаваць, а магчыма, у зыбку і скараціць колькасць падстаў, якія дазваляюць грамадзянам атрымліваць статус маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Сёння гэта праблема пачалі абмяркоўваць ва Урадзе краіны.

Па даручэнні кіраўніка дзяржавы да 2011 года трэба павялічыць будаўніцтва жылля ў Беларусі да 10 млн кв. м у год. Эксперты будаўніцтва галіны ўпэўнены, што такіх паказчыкаў можна будзе дасягнуць, калі масава запрацьце механізм долевага будаўніцтва. Цяпер у краіне будуюцца 18 дамоў долевым метадам, яшчэ каля дзесяці будучых шматпавярховых праходзяць працэдуру атрымання будаўнічых пярэаў і падрыхтоўку адпаведных дакладарый. Інвестары пачалі «варушыцца», але павінна дасягнуць 80 працэнтаў.

Другой праблемай, якая сёння разглядаецца на ўзроўні Адміністрацыі Прэзідэнта, з'яўляецца пытанне так званых лішніх метраў. Так, сёння пры падліку памераў ільготных крэдытаў улічваецца плошча жылля, якое ўжо ёсць у сям'і ва ўласнасці. Аднак сям'я можа будаваць кватэры значна большай плошчы. Гэтыя незакрэдытаваныя метры цяпер выкуляюцца «чаргавікамі» таксама па льготным кошыце.

На думку Таццяны Затурэнскай, такая сітуацыя сёння складаецца па ўсёй краіне. Хутчэй за ўсё, спецыялістам будзе распрацаваны новы механізм падліку кошту «лішніх» метраў, бо дзяржаўная будаўніцтва павінна мець абгрунтаваны памер.

Пасля таго як запрацьце сістэма іпатакі, банк пачнуць прадаваць з высокаліквіднымі крэдытамі, палумчыла сваю пазіцыю на меснікі ўпраўлення льготнага крэдытавання жыллёвага будаўніцтва Дэпартамента крэдытавання «Беларусбанка» Вера КУНІЦКАЯ. Для насельніцтва іпатака спрыяе працэдуру атрымання жыллёвых крэдытаў пасля афармлення закладу на будучую нерухомасць без абавязковых сёння паручальнікаў. Іпатака павінна развіць рынак каштоўных папер, калі запрацьце дружны рынак крэдытаў. Гаварыць аб тым, якой будзе канкрэтная ліба іпатачнага крэдыта, пакуль заўчасна. Спецыялісты лічаць, што канчатковы памер працэнтаў да кошту залежыць найперш ад кошту фінансавых рэсурсаў банкаў.

Сяргей КУРКАЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ВАКОЛ ЧАРНАМОРСКАГА ФЛОТУ

Працяг знаходжання Чарнаморскага флоту на ўкраінскай тэрыторыі пасля 2017 супярэчыў бы Канстытуцыі Украіны, якая забараняе знаходжанне замежных ваенных базаў на тэрыторыі краіны, заявіў у пятніцу журналістам прэзідэнт Украіны Віктар Юшчанка пасля сустрэчы ў Пецярбургу з расійскім калегам Дамітравым Мядзведзевым.

КІРАЎНІЦТВА ВПС ЗША — У АДСТАЎЦЫ

Рэпартаж аб зваленні падалі начальнік Генштабу Майкл Мослі і міністр ВПС Майкл Уін. Каментуючы адстаўку вышэйшых чыноў, міністр абароны Роберт Гейтс сказаў, што прычынай сталі неаднаразовыя парушэнні бяспекі пры абыходжанні з кампанентамі ядзернай зброі.

Вясной гэтага года ўспыхнуў скандал пасля паваротнай адпраўкі на Тайвань амерыканскіх узры-

валнікаў для ядзерных боегалоў, а ў мінулым годзе амерыканскі бамбардзіроўшчык, у якога на борце па недаглядзе апынуліся 6 ядзерных боегалоў, праляцеў над тэрыторыяй некалькіх штатаў.

РАЗБУРАЛЬНЫ ЗЕМЛЯТРУС У СЫЧУАНІ

Разбуральны землятрус у Сычуані парадзіў і Кітаі новы від турыстаў — разваж, якія спецыяльна едуць паглядзець на наступствы стэпій. Па прыблізных падліках кітайскай СМІ, на месцы землятруса знаходзіцца каля мільёна чалавек, якія прыехалі з іншых рэгіёнаў краіны. Некаторыя з іх прыехалі, каб дапамагчы выратавальнікам, і ў першыя дні пасля бяды іх дапамога была дастаткова запатрабаваная. Аднак зараз спецыялістам ужо практычна не патрэбна дапамога, і прысутнасць лішніх людзей кама нават перашкаджае іх рабоце.

Акрамя таго, лішні транспарт стварае няярчунчасці на дарогах, а лішнія спажываючы забавляючы тых, хто выжыў, неабходных рэсурсаў. «Мы бачылі землятрус па тэлебачанні і захацелі паглядзець», — цытуюць СМІ аднаго з турыстаў.

Многія праводзяць у былым эпіцэнтры свае адпачыны, ішпаціруючы па разбураных гарадах, фатаграфуюцца на руінах школ і дамоў.

Надвор'е ў Беларусі ў выхадныя будзе па-сапраўднаму летняе

Аб гэтым паведаміла карэспандэнтка БЕЛТА галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідрометэацэнтру Вольга Фядотава.

У ноч на нядзелю, 8 чэрвеня, будзе без ападкаў, а днём у асобных раёнах пройдуць кароткачасовыя навальнічныя дажджы. Але пры гэтым начная тэмпература не зменіцца і складзе 7—13 градусаў цяпла, а ўдзень яна павысіцца да плюс 20—26 градусаў. На п'яніцым захадзе паветра прагрэецца да плюс 28 градусаў.

У пачатку наступнага тыдня будзе пераважаць у асноўным надвор'е без ападкаў. Тэмпература паветра ўдзень складзе ад 21 да 28 градусаў цяпла. Аднак да сярэдзіны тыдня атмасферныя франты, якія перамяшчаюцца з Заходняй Еўропы, прынесуць кароткачасовыя навальнічныя дажджы на ўсю тэрыторыю Беларусі. Павялічыцца воўлачнасць і тэмпература паветра днём панізіцца да 16—24 градусаў цяпла.

Што датычыцца прагнозу надвор'я ў цэлым на чэрвень, то, паводле ацэнкі спецыялістаў Рэспубліканскага гідрометэацэнтру, да сярэдзіны месяца будзе пераважаць без ападкаў, а з сярэдзіны чэрвеня пачнуцца дажджы. Мець яны, праўда, будуць кароткачасовы характар. Сярэдняя сутанная тэмпература гэтага чэрвеня наблізіцца да кліматычнай нормы і складзе 15—17 градусаў цяпла. Колькасць ападкаў не перавысіць 75 працэнтаў ад месячнай нормы (69—87 мм).

Нефармальны саміт кіраўнікоў дзяржаў СНД у Санкт-Пецярбургу

У саміце прынялі ўдзел усе 12 прэзідэнтаў краін Садружнасці.

Кіраўнікі дзяржаў абмяняліся думкамі па пытаннях фарміравання праекта стратэгіі эканамічнага развіцця СНД да 2020 года, узаемадзеяння ў сферы энергетыкі і транспарту. Краінам СНД у 2008 годзе неабходна распрацаваць эфектыўную схему ўзаемадзеяння ў сферы транспарту і пачаць рэалізацыю поўнамастабавых праектаў па стварэнні новых транспартных калідораў.

Такая пазіцыю Беларусі ў СНД боку агучыў у гутарцы з карэспандэнткай БЕЛТА прадстаўнік беларускай дэлегацыі, што суправаджае Прэзідэнта краіны Аляксандра Лукашэнку, які знаходзіцца ў Санкт-Пецярбургу для ўдзелу ў нефармальным саміце кіраўнікоў дзяржаў СНД.

Беларусь выступае за выбудованне эфектыўнага ўзаемадзеяння мытных і пагранічных службаў краін Садружнасці з тым, каб скараціць да мінімуму прастой грузавага транспарту на пагранічарогах.

«Безумоўна, кожная краіна пасобку зацікаўлена ў развіцці ўласнай транспартнай інфраструктуры. Разам з тым дзяржавам Садружнасці трэба вызначыць транспартныя калідоры, марскія парты, месцы размяшчэння транспартна-ла-

гістычных цэнтраў, якія маюць стратэгічнае значэнне для ўсяго рэгіёну Садружнасці. Гэтыя праекты павінны забяспечваць прыярытэтным фінансаваннем», — адзначыў суб'яднае.

На думку беларускага боку, нягледзячы на тое, што транспартныя паслугі прадастаўляюцца на камерцыйнай аснове, за дзяржавава важна захаванне пэўных інструментаў рэгулявання ў сферы фарміравання транспартных тарафаў, якія яны павінны карыстацца. Напрыклад, у выпадку калектыўных дзяржаўных краін СНД пры ўстаўленні наступстваў прыродных і экалагічных катастроф.

Прадстаўнік беларускай дэлегацыі нагадаў, што на пасяджэнні Савета кіраўнікоў дзяржаў СНД у Душанбе была падтрымана ідэя аб тым, каб кожны год у рамках Садружнасці вырашалася адно важнае пытанне. У якасці такога ў 2007 годзе вызначана міграцыя, у 2008 годзе — транспарт, у 2009 годзе — палітычная энергетыка.

Праграма старшынства Беларусі ў Савецкім кіраўніцтве ўрадаў СНД прадугледжваецца падрыхтоўка прыярытэтных напрамкаў супрацоўніцтва ў сферы транспарту на перыяд да 2020 года.

Як лічаць у Беларусі, у цэлым тэзіс «Адзін год — вырашэнне ад-

наго пытання» заслугоўвае падтрымкі. Аднак рэалізацыя гэтай ідэі павінна заключацца не ў звужэнні супрацоўніцтва да адной тэмы ў год, а ў дасканалым прапрацоўцы пытання, вызначанага ў якасці прыярытэту для ўзаемадзеяння. На выхадзе неабходна мець рэальна выкарыстаныя дакументы, якія ў далейшым будуць улічаныя рэалізоўвацца ўсімі.

У Садружнасці 2008 год аб'яўлены Годам літаратуры і чытання. Эксперты ацэньваюць падрыхтоўку комплекснага міждзяржаўнага плана мерапрыемстваў у сферы гуманітарнага супрацоўніцтва на перыяд 2009—2010 гадоў.

На нарадзе кіраўнікоў органаў галіновага супрацоўніцтва СНД у гуманітарнай сферы, якая адбылася ў красавіку 2008 года, падтрымана беларуская ініцыятыва аб аб'яўленні 2009 года Годам моладзі.

На думку беларускага боку, найважнейшы напрамак эканамічнага развіцця Садружнасці Незалежнай Дзяржавы на сучасным этапе — завяршэнне фарміравання зоны свабоднага гандлю. Плануецца, што чарговым пасяджэннем Савета кіраўнікоў дзяржаў СНД пройдзе восенню 2008 года ў Бішкеку.

На думку беларускага боку, найважнейшы напрамак эканамічнага развіцця Садружнасці Незалежнай Дзяржавы на сучасным этапе — завяршэнне фарміравання зоны свабоднага гандлю. Плануецца, што чарговым пасяджэннем Савета кіраўнікоў дзяржаў СНД пройдзе восенню 2008 года ў Бішкеку.

Праграма старшынства Беларусі ў Савецкім кіраўніцтве ўрадаў СНД прадугледжваецца падрыхтоўка прыярытэтных напрамкаў супрацоўніцтва ў сферы транспарту на перыяд да 2020 года.

Як лічаць у Беларусі, у цэлым тэзіс «Адзін год — вырашэнне ад-

наго пытання» заслугоўвае падтрымкі. Аднак рэалізацыя гэтай ідэі павінна заключацца не ў звужэнні супрацоўніцтва да адной тэмы ў год, а ў дасканалым прапрацоўцы пытання, вызначанага ў якасці прыярытэту для ўзаемадзеяння. На выхадзе неабходна мець рэальна выкарыстаныя дакументы, якія ў далейшым будуць улічаныя рэалізоўвацца ўсімі.

КРАВАВЯК З БРЫГАДЗІРАМ

Начальнік участка ў вёсцы Лаўніца Барысаўскага раёна Аляксандр КУДЗІН — жаданы гоць на святах у мясцовым цэнтры фальклору. Ён не толькі добры гаспадарнік на ферме і палёткач СВК «Аздзішчыца», але заўсёды дапамагае пенсіянерам і ў будні, і ў святы.

АЗАРАНКА ВЫЙГРАЛА МІКСТ 3 НОВЫМ НАПАРНИКАМ

Беларуская тэністка Вікторыя Азаранка стала пераможцай «Ралан Гарос». У фінале змешанага разраду ў Францыі мінчанка гуляла ў пары з амерыканцам Бобам Браянам (на фота).

Цікава, што мінулы поспех у міксте Азаранка святкавала разам з беларусам Максімам Мірным на адкрытым чэмпіянаце Амерыкі, а на гэты раз яе напарнікам стаў прадстаўнік ЗША.

«Я вельмі рады за поспех Вікі, — прызнаўся Мікалай Мірны, трэнер па тэнісе і бацька Максіма Мірнага. — Перамога Вікі гаворыць аб яе высокім класе, а палкоўнік цяпер яна выступала ў дуэце не з маім сынам, а з іншым напарнікам, гэты значыць, што спортсменка можа выграваць з любым партнёрам.

Ірына ПРЫМАК.

Як нас дураць

Махляр — спецыяліст па анкетных даных

У Мінску на тэрыторыі чыгуначнага вакзала праваахоўнікі быў затрыманы махляр, якому за паўгадзіны ўдалося завалодаць 5 кашалькамі работнікаў бібліятэкі.

Паводле звестак аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУС Мінгарвыканкама, пакаліў аб сабе нядробную памяць зламаныя і бібліятэцы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтва на вуліцы Рабкорскай. А завітай ён туды па выглядзе нібыта новага намесніка рэктара па мастацкай частцы. Прынамсі, менавіта так ён адракамендаваў работнікам бібліятэкі. Ініцыятыўны «намеснік» адразу ж прыступіў да асноўнай мэты свайго прыходу: пачаў раздваць супрацоўнікам даручэнні па абмере мэблі ў сувязі з рамонтам. А па ходу справы ўзгадаў пра кіраўнікоў навуцальнай установы, у прыватнасці, пра іх анкетныя даныя. Гэтага халіла, каб людзі страцілі пільнасць і асабіла не сачылі за наваўвядзеным «забяспячэнцам». Той жа толькі гэтага і чакаў: пакруцішыся сярэд сталаю, ён хуценька знік, а разам з ім — кашалькі і мабільнік.

Затрымалі злачынцу па прыметах праз 20 хвілін з набітымі бан-

каўскімі карткамі кішэннямі. У Кастрычніцкім РУУС Мінска, куды яго даставілі, малады чалавек асабіла не ўпэўніўся: ён не толькі не адмаўляў факта крадзяжы ў бібліятэцы, але распавёў праваахоўнікам пра шэраг іншых аналагічных злачынстваў.

«Засяўціўся» ж прайдзісвет не толькі ў Мінску, але таксама панавіта так ён адракамендаваў работнікам бібліятэкі. Ініцыятыўны «намеснік» адразу ж прыступіў да асноўнай мэты свайго прыходу: пачаў раздваць супрацоўнікам даручэнні па абмере мэблі ў сувязі з рамонтам. А па ходу справы ўзгадаў пра кіраўнікоў навуцальнай установы, у прыватнасці, пра іх анкетныя даныя. Гэтага халіла, каб людзі страцілі пільнасць і асабіла не сачылі за наваўвядзеным «забяспячэнцам». Той жа толькі гэтага і чакаў: пакруцішыся сярэд сталаю, ён хуценька знік, а разам з ім — кашалькі і мабільнік.

Віцебскія «яечныя бароны» адпраўлены ў турму

Ставаральнікі, кіраўнікі і члены арганізаванай злачынчай групы, якая займалася нелегальным продажам курных яек у Віцебску, прыгавораны судом Кастрычніцкага раёна абласнога цэнтра да пазбаўлення волі на тэрмін ад 2 да 5 гадоў. Яны таксама абавязаны вярнуць дзяржаве ўрон у памеры амаль Вр1 млрд., паведамілі ва ўраўненні КДБ па Віцебскай воб-

Віцебскія «яечныя бароны» ў выніку незаконнай падпрямковай дзейнасці атрымалі даход у асабіла буйным памеры — амаль Вр500 млн.

Незаконныя гандлёвыя кропкі ствараліся ў месцах масавага збору людзей — на прыпынках, каля буйных магазінаў, у спальных мікраараёнах. У межах «яечнай імперыі» папаў амаль увесь абласны цэнтр. Каб пазбегнуць канкурэнцыі і атрымаць максімальны прыбытак, «яечныя бароны» раздзілілі горад на тэрыторыі.

Прадаўцы атрымлівалі ўзнагароджанне ў памеры 3 працэнтаў ад сумы рэалізаванай прадукцыі. Для іх былі распрацаваны нават інструкцыі, як паводзіць сябе ў выпадку раптоўных рэйдавых праверак пры

Пуховіцкі райісполком (Прадавец) сумесна з КУП «Мінскай абласной цэнтры ўчета недвжымості» ПРОВОДАТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже земельного участка в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома по ул. Каштановой в г. Марына Горка. Площадь земельного участка — 0,1333 га. Кадастровый номер 624450100001002640. Начальная цена — 4 145 970 бел. рублей. Задаток в размере 10 % от начальной цены земельного участка перечисляется на р/с № 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», г. Минск, МФО 153001357, УНП 690324015, КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Оплата за земельный участок должна быть осуществлена в течение 8 рабочих дней после утверждения протокола. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 08.07.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, д. 5, ком. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 07.07.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, д. 5, ком. 326.

Контактный телефон (8 017) 224 61 34. Наш сайт в Интернете: www.rlt.by.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

РОЗГАЛАС

БОЛЬШЕ РОЗНЫХ БРЬЛІЯНТАЎ...

У трэцім квартале гэтага года Нацыянальны банк пашырыць асартымент брыльянтаў, якія прапаноўваць да рэалізацыі, паведаміў карэспандэнту «Звязды» прэс-сакратар галоўнага банка краіны Міхаіл Журавовіч.

У продаж, у прыватнасці, будуць прапаставлены каштоўныя камяні фантазіяўнай формы агранкі «Радыйнт». Зараз, дарчы, Нацбанк прадае брыльянты як класічнай круграй агранкі з 57 гранямі (КР-57), так і фантазіяўнай «Прышчэца», маса якіх складае ад 0,05 да 2,55 карата. Паводле апошніх даных, на 6 чэрвеня за ўвесь перыяд рэалізацыі каштоўных камяню (са снежня 2005 года) галоўным банкам было рэалізавана 3173 брыльянты агульнай масай 544,46 карата. Выручка ад іх продажу склала 1 918 375 495 беларускіх рублёў, альбо ў эквіваленце 895 тысяч долараў ЗША.

Ігар ГРЫШЫН.

ДЫРЭКТАР УЗЯЛІ 3 ПАДРОБЛЕНІМ «ПЛАСТЫКАМ»

У Мінску праахоўнікі затрыманы 25-гадова дырэктар таварыства з дадаковай адказнасцю і яго 26-гадовай нідзе не працуючы саўдзельнік: «удз» «шчыраваў» ў банкамата, спрабуючы завалодаць грашыма з чужога рахунка.

Як удакладніў карэспандэнту «Звязды» ў аддзяленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУС Мінгарвыканкама, звалі за руку прайдзісветаў супрацоўнікі міліцыі ў дом 52 па вуліцы Радзьяльнянкі: зламаны, выкарыстаўшы паддробленую пластыкавую картку, праз банкамат ахыцілі несанкцыянаваны доступ да камп'ютарнай інфармацыі і з неўстаноўленага пакуль рахунка выкарылі 100 тысяч рублёў. Абодва «ўзломшчыкі» змешчаны ў ізалятар часовага ўтрымання. Узбуджана крмінальная справа.

Ігар ГРЫШЫН.

ТРАКТАРНАЯ КАНТРАБАНДА

Пінскія памежнікі сумесна з міліцыянерамі і супрацоўнікамі мясцовага КДБ спынілі спробу незаконнага перагону двух трактароў ва Украіну.

Паводле звестак прэс-цэнтра Дзяржаўнага пагранічнага камітэта (ДПК), сельгастэхніку выявілі паблізу пункта пропуску «Махро». У прычэ аднаго з трактароў таксама знаходзіліся каністры з бензінам і ядахімікатамі. Гаспадары кантрабанды паспелі збегчы.

Дарчы, гэта не адзіная спроба незаконнага перагону беларускай сельгастэхнікі ў суседнюю дзяржаву. Паводле звестак ДПК, з пачатку года памежнікі спынілі больш за 10 адзінак тэхнікі, якую кантрабандысты мелі намер пераправіць за мяжу.

Ігар ГРЫШЫН.

АПРАЎДАНЫ І АДНОЎЛЕНА НА СПЛУЖБЕ

Двое супрацоўнікаў ДАІ, якія праходзілі па справе гэтак званага «жывога шчыта», апраўданы і пазавура зноў прыступілі да выканання сваіх службовых абавязкаў.

Пра гэта падчас сустрэчы з журналістамі паведаміў міністр унутраных спраў Уладзімір Навумай. Кіраўнік МУС таксама адзначыў, што яшчэ двое «даішчыкаў», якія маюць дачыненне да стварэння «жывога шчыта», прыцягнуты да крмінальнай адказнасці. Судовы працэс над імі пачнецца 19 чэрвеня.

Нагадаем, што 2 сакавіка на дарозе Мінск—Міхашэвічы падчас затрымання п'янага «ліхача» Рамана Менюшка супрацоўнікі Дзяржаўна-інспекцыі спынілі некалькі цывільных аўтамабіляў. Менавіта гэтую заступілі і пратранзіў п'яны кіроўца. Стваральнік «жывога шчыта» абвінавачваецца ў злупчванні службовымі п'янамоцтвамі. Да таго ж пацярпелыя патрабуюць кампенсацыі за маральную шкоду і пашкоджаныя аўта. Адметна, што непасрэдным віноўнікам здарэння Раман Мянючок на вулі пудсудных пакуль не трапіў. Ён знаходзіцца ў вышукі. Хоць адрозна пасля аварыі «ліхач» нікуды не хаваўся. Наадварот, ён актыўна раздваваў ітэрнэў сродкам масавай інфармацыі і нават удзельнічаў у папулярным ток-шоу на адным з каналаў расійскага тэлебачання.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

ЮНАГА ДУШАГУБА ЗАТРЫМАЛІ

У чачвер раніцай у вёсцы Барысаўка Кобрынскага раёна здарылася трагедыя. У сваім доме быў па-зверску забіты пенсіянер. З гаража старыя скралі аўтамабіль «Аўды», з хаты забралі вялікую суму еўра і расійскія рублі. Сын вяскоўца жыве ў Расіі і дапамагаў бацьку матэрыяльна. Адрозна ж быў здэяніраваны план «Перахвал». ЗП. Злачыну затрымалі ў вёсцы Павіцце, дзе ён схаваў машыну. Дабліць ўсяго 19 гадоў, але раней ён ужо быў асуджаны за крадзех.

Ігар ГРЫШЫН.

Канферэнц-зала МУС НЕ АДСТУПІЦЬ У ВАЙНЕ З ВЫПІВОХАМІ

Міністэрства ўнутраных спраў будзе настойваць на канфіскацыі транспартных сродкаў у нецвярзых вадзіцеляў і прызнанні п'янаслабаалкагольным напоем

Апошняя ініцыятыва Міністэрства ўнутраных спраў адбіраць транспарт у асобаў, якія паўторна на працягу года будучы злупчаны п'янымі за рулём, «забуксавала» ў чыноўніцкіх кабінетах.

Учора падчас прэс-канферэнцыі, адказваючы на пытанне аглядаўцаў «Звязды», кіраўнік МУС Уладзімір НАВУМАЎ паведаміў, што дзямі адбылася адмыслова нарада. У ёй узятлі ўдзел прадстаўнікі дзяржаўных органаў, грамадскіх арганізацыяў і аўтаамаатры. Генерал Навумай падкрэсліў, што МУС мэтазгодным канфіскаваць транспартныя сродкі, за рулём якіх знаходзіліся п'яныя кіроўцы, незале

Па калдагавору «ГАРАЧЫ» аказанне

Матпамогі — толькі сваім

«Некалькі месяцаў таму пайшоў з жыцця яшчэ зусім не старэй член нашай вялікай сям'і — муж, бацька, цесць, дзед. У горы тады мы не вельмі задумваліся над матэрыяльным бокам, але потым, у кантэксце праявы падтрымкі ўсіх нас з боку крэдытаў, прафсаюзных арганізацый тых устаноў, дзе мы працуем, пытанні ўзніклі. Аднаму з сям'і найбольшы дакладны аказанне аказалі матэрыяльна падтрымка ў суме 300 долараў (гэта была камерцыйная структура). Іншаму члену — работніку дзіцячага садка (бюджэтная арганізацыя) выплацілі ў гэтай сувязі больш за 300 тысяч рублёў. Другі сын, работнік заводу «Кераміт», атрымаў усяго 60 тысяч. Гэта ад такога вядомага прадпрыемства?»

Вось як пракаментаваў сітуацыю старшыня прафкама прадпрыемства Віктар Шамоў:

— Згодна з калектыўным дагаворам, у выпадку смерці нашага работніка, або ветэрана-пенсіянера, аказваецца матэрыяльная дапамога ў памеры 20 базавых велічын. Дадаткова за кошт заводу прадстаўляецца транспарт для арганізацыі пахавальнай цырымоніі. Калі ж гаварыць не пра члена нашага калектыву... Памянёная лічба ў 60 тысяч — гэта матэрыяльная дапамога ад адміністрацыі. Тэарэтычна яна магла б увольнуць у такой сітуацыі не аказвацца, аднак менавіта такім чынам адміністрацыя аказвае, напэўна, не столькі матэрыяльную, колькі маральную падтрымку работнікам, у сям'і якіх здарэцца гора.

Паводле слоў Віктара Пятровіча, у выпадку, калі б чалавек звярнуўся да яго з лісьмовай заявай аб аказанні матэрыяльнай дапамогі ў сувязі са смерцю блізкага чалавека, яму за кошт прафсаюза можна было б выплаціць каля 100 тысяч рублёў. Увогуле, кожны канкрэтны выпадок трэба разглядаць індывідуальна, з улікам шэрагу абставінаў. Так ж матэрыяльная дапамога ад адміністрацыі магла б быць большай, калі, напрыклад, чалавек выпадаў ехаць некуды далёка на пахаванне блізкага чалавека. Аказваецца дапамога ад адміністрацыі і ў выпадку, скажам, працяглай хваробы работніка. На канкрэтную суму можа ўплываць і стаж.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Рамуальда Кліма павіншавалі з юбілеем

Учора ў Нацыянальны алімпійскі камітэц з 75-гадоваым юбілеем віншавалі алімпійскага чэмпіёна Гульняў-1964 у Токіо і сярэбранага прызёра Алімпіяды-1968 у Мехіка Рамуальда Кліма. Прадстаўнікі НАК, Міністэрства спорту і турызму, «каравелы спорту» ўручылі імянінкі кветкі і падарукі. Асабліва ўручыць чэмпіёна прэзент ад вядомага беларускага малатобойца Івана Ціхана, які падараваў імяны знак алімпійскай гульні, зроблены з золата па спецыяльным заказе (на фота). Такую пашану лёгка знарэзьме: у кіданы молата Ціхан раўняўся на свайго папярэдніка, пераймаў усё лепшае, і — цяпер ён ужо трохразовы чэмпіён свету, сярэбраны прызёр Алімпійскіх гульніў.

Нагледзячы на свой «сур'ёзны» ўзрост, Рамуальд Іосіфавіч не сядзіць без справы: рэкардсмен свету, Еўропы і СССР з'яўляецца кансультантам кафедры лёгкай атлетыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта фізкультуры і спорту. Паводле слоў галоўнага трэнэра каманды па лёгкай атлетыцы Анатоля Бадзевы, тэхніка кідання молата Кліма і цяпер лічыцца эталонам, але чэмпіён знакаміты не толькі сваімі спартыўнымі дасягненнямі, але і талентам... расказвае анекдоты. Кажуць, Рамуальд Іосіфавіч ведае іх не менш за 200.

Дарчы, сёння ў «Стайках» пачынаецца традыцыйны міжнародны турнір па лёгкаатлетных кіданнях молата, дыска і кап'я на прызы Рамуальда Кліма. Упершыню гэтыя спаборніцтвы былі праведзеныя ў 1976-м. У сёлётнім турніры свае сілы напрудадзі Алімпіяды ў Пекіне хочуць праявіць лідары беларускай зборнай Іван Ціхан, Павел Лыжын, Надзея Асташук, Ірына Ятанька і іншыя. Пажадалі ўзяць удзел і замежныя спартсмены з Польшчы, Азіі і арабскіх краін. Урачыстае адкрыццё спаборніцтваў запланавана на 14 гадзін. У першы дзень будуць выступаць мужчыны, у другі — жанчыны.

Ірына ПРЫМАК.

ІЗВЕЩЕНИЕ

о проведении открытого аукциона на право заключения договоров аренды земельных участков в Пуховичском районе Минской области

Table with 3 columns: Адрес земельного участка, кадастровый номер; Площадь земельного участка; Целевое назначение земельного участка; Срок аренды земельного участка; Начальная цена права заключения договора аренды земельного участка.

Примечание: Лот № 2 имеет ограничения в использовании земель (водоохранная зона р.Титовка). Аукцион состоится 08.07.2008 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, д. 5, ком. 321. Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на р/с № 301202000010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», г. Минск, ФО 153001357, УНП 690324015, КУП «Минский областной центр учета недвижимости».

Участник аукциона, ставший Победителем, обязан: 1. в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении ему земельного участка внести плату за право заключения договора аренды земельного участка и возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона (Лот 1 — 1 216 164 бел. рублей, Лот 2 — 1 305 460 бел. рублей); 2. в установленном срок возместить расходы, связанные с проведением аукциона в соответствии с условиями проведения аукциона и протоколом о результатах аукциона; 3. заключить с Пуховичским райисполкомом договор аренды земельного участка и осуществить в двухмесячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении земельного участка государственную регистрацию права на земельный участок; 4. получить в установленном порядке разрешение Пуховичского райисполкома на проведение проектно-исследовательских работ и разработку строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий двух лет; 5. осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Договор аренды земельного участка заключается с победителем аукциона в течение 2-х рабочих дней после совершения Победителем аукциона действий, указанных в пункте 1 настоящего извещения. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Всем желающим предоставляется возможность предварительного ознакомиться с документацией и земельными участками. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 07.07.2008 года до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, д. 5, ком. 326.

Контактный телефон (8 017) 224 61 34. Наш сайт в Интернете: www.rlt.by. УНП 690324015

ДЭПУТАТЫ НА ПРЫЁМЕ... ВА ў РАЧОЎ

Народныя абраннікі на свае вочы пабачылі, як трацяцца дзяржаўныя грошы ў медустановах

На пленарным пасяджэнні ў рамках чарговай вучобы дэпутатаў выступіў міністр аховы здароўя Васіль ЖАРКО: — Здаровы лад жыцця па бытавым узроўні часта ўспрымаюць вельмі вузка: калі чалавек не злоўжывае алкаголем і не курыць. Насамрэч, гэта вельмі складаны комплекс прафілактычных мераў: гармонія чалавечых узаемаадносін, фізічнага развіцця, збалансаванае харчаванне, аптымальнае спалучэнне працы і адпачынку, прафілактыка траўматызму. Роля сістэмы аховы здароўя ва ўсім сьце пасупова ўзрастае. Гэтым сядзейча пераарыентацыя ўсёй сістэмы дуюхных і матэрыяльных каштоўнасцяў на першачарговае вырашэнне праблем умацавання здароўя і пастаянны рост інвестыцый у развіццё гэтага галіны.

Сувяетныя выдаткі на ахову здароўя азначаюць на ўзроўні 4 трлн долараў і 8 працэнтаў сусветнага ВУП. Такая высокая рэсурсная затратнасць аховы здароўя вымушае шукаць шляхі найбольш рацыянальнага выкарыстання сродкаў. Агульным суветным тэндэнцыямі з'яўляюцца разнастайныя формы рэструктурызацыі галіны, уключаючы прыярытэт на развіццё першаснай медыцынскай дапамогі і агульнай медыцынскай практыкі. Многія медыцынскія працэдурны, выкананне якіх раней было магчыма толькі ў стацыянары, цяпер выконваюцца ў амбулаторных умовах і нават з лепшым вынікам.

Дзяржаўныя расходы на ахову здароўя ў Беларусі летась склалі 4,6 трлн рублёў, а значыць, каля 480 тыс. рублёў на чалавека.

кадраў у сферы кардыячирургіі. Ва ўсіх абласных бальніцах іранты праводзяцца аперцыі па імплантацыі кардыястмулятараў і стэндыраванні каранарных артерій.

Адна з галоўных праблем — гэта значныя адрозненні ў стане здароўя гарадскога і сельскага насельніцтва (у вёсцы ён горшы). Варта ўлічваць і тое, што ў Беларусі высокі ўзровень смяротнасці мужчын у працэдурным узросце. Непалак выклікае таксама стан здароўя насельніцтва, якіе пражывае на забруджаных тэрыторыях.

Адзін з важных паказчыкаў, якому надаецца ўвага на сусветным узроўні, — чаканая працяг-

Парламенцкі дзённік

— У параўнанні з 2000 годам смяротнасць немаўляў і дзяцей ва ўзросце да пяці гадоў знізілася ў 1,8 раза, а малярская — у 3,6 раза. Сёння іх узровень поўнацю адпавядае паказчыкам эканамічна высокаразвітых дзяржаў, — пракаментаваў Васіль Жарко.

Міністр паведаміў, што за апошнія тры гады колькасць трансплантацый ныркі вырасла ў пяць разоў, эндаратэзавааны тазасцягнаныя саставы — у два, а аперцыі на сэрцы — у паўтара раза. У рамках выканання Нацыянальнай праграмы дэмаграфічнай бліскі прынятыя меры па пашырэнні падрыхтоўкі

— Наряджальнасць у Беларусі з 2002 па 2007 год вырасла на 22 працэнта і фактычна адпавядае ўзроўню, які склаўся ў краінах Заходняй Еўропы, — паведаміў Васіль Жарко. — Прычым летась адзначаны самы значны яе рост за апошнюю чвэрць стагоддзя. Смяротнасць за такі ж перыяд знізілася на 7,4 працэнта. Зніжэцца першасная інваліднасць насельніцтва. Наогул захоўваецца тэндэнцыя паліпаўнення медыка-дэмаграфічных працэсаў, — рэзюмаваў міністр.

Падчас вучобы дэпутатаў наведвалі некаторыя арганізацыі аховы здароўя ў сталіцы: Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр «Кардыялогія», гарадскую клінічную бальніцу хуткай медыцынскай дапамогі, Беларускаю медыцынскую акадэмію паслядыпломнай адукацыі і іншыя ўстановы. Сваімі ўражаннямі ад убачанага падзяляюся намеснік старшыні Пастаяльнай камісіі Палаты прадстаўнікоў па жыллёвай палітыцы, бу-

ла Ала МАЧАЛАВА.

Рэха публікацыі

«КАЛІ АФАРБАВАНАЕ ПАЛІВА ПРАЛІЛІ, ЯНО РАЗ'ЕЛА АСФАЛТ...»

Да тэмы афарбаванага паліва, якое выкарыстоўваецца цяпер у сельскай гаспадарцы, і магчымага ўплыву на здароўе людзей, што кантактаваць з ім, мы ўжо некалькі разоў звярталіся. Ва ўсіх выпадках — па зваротах чытача С.В. Пратасевіча з вёскі Вароцішчы Уздзенскага раёна, які якраз і сцвярджаў, што ўплыву гэты ёсць і пералічваў сімптомы пасля кантакту з афарбаваным палівам.

Афіцыйны адказы на запыты рэдакцыя атрымлівала з некалькіх інстанцый, у тым ліку — з Міністэрства аховы здароўя, якое скаргу чытача на недавальняючы санітарна-гігіенныя ўмовы працы і пражывання правярае з выездам на месца, правёўшы лабараторна-інструментальна даследаванні паветра рабочай зоны і атмасфернага паліва ў вёсцы. Калі катэга гаварыць пра сутнасць усіх гэтых разгаваньняў, дык яны зводзіліся да таго, што афарбаванае паліва на санітарна-гігіенныя ўмовы працы і пражывання не ўплывае, а самі фарбавальнікі, што выкарыстоўваюцца для ідэнтыфікацыі бензіна, дызельнага паліва і мазуту, выробляюцца ў адпаведнасці з еўрапейскімі стандартамі і маюць сертыфікат бліскі. Здавалася б, праблема вычарпаная, прынамсі, такое ўражанне складалася на падставе шматлікіх папер, якія атрымала рэдакцыя.

Але яшчэ да публікацыі ў поўным аб'ёме ўсіх гэтых звестак у рэдакцыю звярнулася жыхарка вёскі Рочавічы Стаўбцоўскага раёна Алена Яўкаўна Цярэна. Жанчына працуе аператарам АЗС у аднайменным пункце з назвай населенага пункта СВК. І мае самі непасрэды кантакт з афарбаваным палівам, якое для запраўкі тэхнікі выкарыстоўваецца ў гаспадарцы. Завяніцця сцвярджала, што гэта паліва ўплывае на яе здароўе і здароўе напарніцы.

— Прытуляецца памяць, назираецца пярээнне ў

роце, пякуць вусны і г.д. Паводле слоў механізатараў, яны таксама адчуваюць сябе не вельмі добра пасля кантактаў з афарбаваным палівам, каб раней ніколі не было — не першы ж год працуюць. Ды і я сама не адзін год адрацавала на АЗС, проста так гаварыць не стала б. Нешк выпадкова пралілі такое паліва, дык яно літаральна раз'ела асфальт, — гаварыла Алена Яўкаўна.

На гэты раз афіцыйны запыт мы вырашылі накіраваць у Рэспубліканскі цэнтр гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя. Днямі атрымалі адмысловы адказ. Большую частку ў ім займаюць усё тая ж тлумачэнні: чаму і кім праводзіцца афарбоўка паліва, гаворыцца пра бліскі і адпаведнасць еўрапейскім стандартам саміх фарбавальнікаў.

«Дзяржаўнай установе «Мінскі абласны цэнтр гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя» даручана разгледзець зварот жыхаркі в. Рочавічы Стаўбцоўскага раёна А.Я. Цярэны з прыведзеным лабараторным разлікам звароту зваўніку будзе праінфармаваны». Пакуль гэтых канкрэтных вынікаў няма, гаварыць нешта заўчасна. А вось пытанне, на якое пакуль нічога чамусьці не даў адказу, здаецца, задаць можна і нават трэба ўстаць. Калі сцвярджаецца, што афарбаванае паліва такое бліскечнае для здароўя людзей і для самой тэхнікі (а чуткі на гэты конт уяўляюць самай розныя), чым тады тлумачыцца звароты людзей па гэтай праблеме? Як вынік жа звароту, аператары АЗС, механізатары на працягу шэрагу гадоў дагэтуль мелі кантакт са звычайным палівам і ніколі ніякіх праблем у іх не ўзнікала. Ні медыцынскіх, ні псіхалагічных. Магчыма, справы якраз у апошнім. І усё роўна — чым гэта тлумачыцца?..

Сяргей РАСОЛЬКА.

Бяспечнае наваколле НЕ СПІЦЕ НІ ПОБАЧ, НІ ПАМІЖ... КАМП'ЮТАРАМ І ТЭЛЕВІЗАРАМ

На сёння ўстаноўлены ўплыў электрамагнітных палёў на ўсе сістэмы чалавечага арганізма. Нават не ўключана ямпачка можа з'яўляцца даволі моцнай крыніцай такога паліва.

Наогул жа дзёняне электрамагнітнае выпраменьванне вызначаецца напружанасцю і працягласцю уздзеяння. Найбольш адчувальнымі ў гэтым сэнсе з'яўляюцца цэнтральная нервовая, сасудзістая, гарманальная і рэпрадуктыўная сістэмы.

Цалкам пазбавіцца вышэйзгаданага уздзеяння на свой арганізм не ўстане ніводэн сучаснік. Таму давядзецца прыставацца. Небяспечна, пра якую ідзе гаворка, хваваецца ў самых розных прыборах, напрыклад, хатніх памочнікаў. Усё, што ўключаецца ў рэзетку, працуе на батарэях і акумулятарах, выпраменьвае электрамагнітнае поле. Калі гэтыя прыборы працуюць адначасова, іх электрамагнітныя палі перакрываюцца, і выпраменьванне ўзмацняецца. Моц гэтакга уздзеяння тым большая, чым бліжэй прыборы знаходзяцца адзін ад аднаго. Вось чаму не рэкаменду-

ецца, напрыклад, тэлевізар і камп'ютар размяшчаць на адлегласці бліжэй чым 1 метр. Што датычыцца мікрахвалевых печы, кухоннага камбайна, тостэра і іншай апаратуры, то іх выпраменьванне распаўсюджаецца на меншую плошчу. Альтымальна адлегласць для іх — 50–70 см.

Не ўключаюць адразу некалькі прыбораў, асабліва калі вы знаходзіцеся ў адным памяшканні з імі. На кухні не павінны адначасова працаваць кавамолка, мікрахвалевая печка, тостэр і халадзільнік. Дапушчальная работа не больш як двух такіх аграгатаў.

Бясспрэчна, нельга не сказаць і пра сатавы тэлефон. Многія ўжо ведаюць, што падчас работы вакол яго ўтвараецца даволі магутнае электрамагнітнае поле. Прычым поле гэтае нікім чынам нельга зменшыць, скажам, адсыдзі ад апарата далей, як гэта можна зрабіць з іншымі прыборамі.

Ужо даказаны дронны ўплыў «сатэлітаў» на здароўе жывёл. Спецыялісты не рэкамендуюць ім насіць «лімбацы» ў кішэнні на грудзях, на поясе ці ў кішэнні шаптоў. Лепш, калі іх будзе знаходзіцца ў сумачцы. Праблема ў тым, што электрамагнітнае выпраменьванне зніжае імунітэт, і тым самым абаврае органы запаленыя захворванні організму малага тавы. Больш за тое, нябачныя проміні прыводзяць да пярэдняй у эндркрыннай сістэме, узмацняюць гарманальны дысбаланс. А пастаяннае выкарыстанне бытавой тэхнікі падчас чыжарнасці можа прывесці да паргозы яе перарывання і заўчасных родаў. Вось чаму кантакт з такім «памучнікам» падчас чыжарнасці трэба сур'ёзна абмежаваць.

Падлога з падагрэвам, нягледзячы на ўсё тое ж электрамагнітнае выпраменьванне, не такая небяспечная. Аднак зложываць цеплынёй усё ж такі не варта. Калі менавіта такая падлога ў вас на кухні, дзе вы праводзіце большую частку сточыя або сядзячы, майце на ўвазе, што ваша цела паступова перагрэваецца. Вынікам такіх цеплых працэдур можа стаць абвастрэнне хранічных інфекцый.

Падтрытвала Вета РУЖАНСКАЯ.

ПОНІ ўКУСІЎ ДЗІЦЯ

У цэнтральным брацкім парку некачуну агрэсывнасць праявіў знешні міралюбівы поні. Жывёльна ўкусіла дзвудзюгаю дзючынку за шычку. Малуо паднёс да поні бацька, дзіця спрабавала пакарміць «жонка» з рук. Яна СВЕТАВА.

ОАО Универсам «Северный»

извещает своих акционеров, что 24 июня 2008 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Микрощенко, 3 состоится внеочередное общее собрание акционеров.

ПОВЕСТКА ДНЯ: 1. О проведении дополнительного выпуска акций ОАО Универсам «Северный». 2. О закрытом размещении акций ОАО Универсам «Северный» путем проведения подписки. 3. О совершении сделок Обществом.

Акционеры при себе должны иметь удостоверение личности. Начало регистрации — 11.30. Телефон для справок — 2 61 13 61.

УНП 10035386 Совет директоров.

В извещении об открытом аукционе

по продаже объектов, входящих в состав имущественного комплекса учреждения «Санаторий-профилакторий писателей «Искра», опубликованном 24 апреля 2008 г. в газете «Звезда» № 78 площадь земельного участка, предоставленного для обслуживания объектов недвижимого имущества, считать равной 26,7 га (размер участка впоследствии будет уточнен в связи с изъятием земельных участков для обслуживания жилого дома и гаражно-строительного кооператива).

Абзац

У адпаведнасці з нацыянальным заканадаўствам права на водпуск на доглядзе дзіціці ва ўзросце да 3 гадоў прадстаўляецца не толькі маці, але і бацьку, блізкім родзічам. Гэтым правам у Беларусі скарысталіся 2 тыс. 25 татаў, тры дзядуля і 29 бабўля. На 1 студзеня сёлета ў такім адпачынку знаходзіліся 205 тыс. 513 мацяроў.

Да 2010 года ў парк самалётаў Нацыянальнай кампаніі «Белавія» будуць уваходзіць толькі машыны замежнай вытворчасці. Савецкія самалёты будуць выведзеныя з эксплуатацыі, іх месца зоймуць «Boeing» і «CRJ». Сёння «Белавія» выкарыстоўвае 4 самалёты «Ту-154-М», якія мяркуюцца ў хуткім часе замяніць. 15 чэрвеня плянцацца даставіць у Мінск «Boeing 737-300», а чарговы «CRJ» — у чэрвеньліпені. Выведзеныя з эксплуатацыі самалёты будуць перададзеныя ў арэнду іншым авіякампаніям.

Самай лепшай мінеральнай вадой на конкурсе дэгустацыі «ГУСТ», што праводзілася ў рамках выставы «Харчовая індустрыя», прызнана мінеральная лячэбна-столовая вада «Нарачанская-1», якую вырабляе Нарачанскі завод напояў. Яе рэкамендуецца піць пры хранічных гастрытах з нармальнай і зніжанай сакраторнай функцыяй страўніка, хранічных захворваннях печані, пакарэзатах, парушэннях абмену рэчываў. Лепшым кавсам прызнаны «Старажытны» ААТ «Крыніца».

На тэрыторыі Мінска і ў прыгарадных зонах адпачынку выяўлена 8 ачагоў, заселеных клышчамі. Гэтыя насаскомы выяўлены ў лясных масівах Сляпянкі, Сцяпянкі, у раёне вуліцы Цікоцкага, у зялёнай зоне вуліцы Сябёнёва і Сяліцака, а таксама ў лясных масівах калы вядома-хавішчэй Заслаўскае, Крыніца, Дразды. У лячэбныя ўстановы сталіцы звярнуліся сёлета каля 900 ахавяў укускаў клышчав, з іх 725 чалавек — за апошні месяц. Аднак большасць з іх пацярпелі ад укусаў не ў сталіцы, а ў час знаходжання на дачы ці ў лесе.

За чатыры месяцы саветіца раённай інспекцыі МНС па падатках і зборах па Савецкім раёне г. Мінска выявілі 15 грамадзян, якія здавалі ўнаём жыллё без аплаты фіксаваных сум падаходнага падатку. Гэтыя людзі былі пастаўлены на падатковы ўлік, прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці. Дадаткова ў бюджэт паступіла ВР4 млн.

У прыгранічнай з РФ правінцыі Кітай Узарэвалі хімічныя боепрыпасы часоў Другой сусветнай вайны. У выніку загінулі тры чалавекі. Якія менавіта хімічныя рэчывы трапілі ў наваколнае асяроддзе, не ўдакладняецца. Мінпрыроды Расіі накіравала Кітаю ноту пратэсту з-за ўтойвання інфармацыі пра індывіду.

Даходы карупцыянераў Расіі складаюць каля трэці дзяржаўнага бюджэту — прыкладна \$30 млрд у год. Аб гэтым гаварылася на калегіі Слэдача Камітэта пры пракуратуры РФ.

Беларускія памехнікі прыступілі да знічэння дзікарослага мака паблізу мяжы. Вырасана працаваць на апераджэнне, не даючы расліце паспець, і тым самым прадухіліць магчымыя паломніцтвы наркаманаў. 5 чэрвеня брацкія памехнікі паблізу вёскі Біросты сумесна з супрацоўнікамі Брацскага РАУС выкасілі 150 кг маку на плошчы 1 га.

У Калінінградскай вобласці расследуюцца прычыны выбуху і харау на сукагрузе «Енісей». У выніку нядачынага здарэння тры чалавекі загінулі, яшчэ сям'ера лічэцца прапалымі без вестак, тры дасцэўлены ў бальніцу. Па папярэдніх звестках, прычынай магла стаць дэтанацыя пароў у паліўных баках сукагрузу.

Урад Канады прапанаваў удаленнікам старых машын за адмову ад іх выкарыстання кампенсацыю ў выглядзе бясплатных вяселісадаў, праезных на грамадскі транспарт альбо наважных грошай. Па звестках уладаў, з 18 млн машын у Канадзе каля 5 млн былі выпушчаныя да 1996 года, калі ўзвалі больш жорсткія стандарты па выкідах у атмасферу. Пры гэтым старыя аўтамабілі спажываюць больш паліва і выкідаюць у паветра ў 19 разоў больш шкодных рэчываў, чым новыя мадэлі. Нацыянальная праграма замены старых аўтамабіляў аб'явіцца ўраду прыкладна ў 90 млн долараў.

Поўны абзац

Жыхарка Тэхаса выйграла прыз ад арганізатараў бейсбольнага турніру, скарыстацца якой, яна спадзяецца, ёй пашчасціць нахулка. Спонсарам гульні выступілі моглкі Grove Memorial Gardens і адна рэальна-на кампанія, а прыз — пахаванне коштам \$10 тыс. «Пагроза смерці ўжо неаднаразова навісала надной, але Бог па нейкай прычыне даваў мне шанц пахавць яшчэ. Магчыма, каб атрымаць гэты цудоўны прыз», — сказала 60-гадовае пераможца. У бліжэйшы час жанчына зоймецца выбарам труны і ўчастка для пахавання. «У нас у штате вельмі гарача, таму і хацела б выбраць месца ў цені дрэва, — дадала яна.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звезда» і Інфармагенцтваў.

ШАХМАТЫ Пад рэдакцыяй майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА

Лепшыя творы Прыводзім лепшыя творы пераможцаў IX чэмпіянату Беларусі па шахматнай кампазіцыі. Вынікі чэмпіянату апублікаваныя ў нумарах за 31 мая 2008 года.

Раздзел дзвю х да о в а к

В. Іванюў (Мінск). ЮК «F. Hoffman-70». 1 прыз 2003 г.

Раздзел шахмат да о в а к В. Волчак (Лідскі раён). «Задачы і эцюды», 2004 г.

Раздзел т р о х х а д о в а к (7+9). 1. ... e3 2. Лd4x. 1. ... Ke3 2. Сe5x. 1. ... Ke3 2. Cd2x. 1. Кg5? ZZ. 1. ... e3 2. Лf3 x. 1. ... Ke3 2. Ке6x. 1. ... Ke1 1. Ле5? -- 2. Кd5x. 1. ... Ke3 2. Лf6x. 1. ... Ke3! Рашае 1. Лd4! -- 2. Лf3x. 1. ... Ke3 2. Кd5x. 1. ... Ke1 2. Cd2x. Перамана матаў. Лf Гранд з трэцяй пераменай тэматычнага ходу.

Мат за 8 ходуў (7+13). 1. Кс7? Крd6? 2. Ке8+ Крe6 3. Крh6? Крh3! 4. Кg7+. але 3. ... Кf3! 1. Кg7? Крh6? 2. Крh6? Кf3 3. Кh5+ але 2. ... Кh3! Рашае: 1. Крh6! -- 2. g7! Крf7 3. Крh7 e5 4. Са3 -- 5. g8Фх. 1. ... Кh3! 2. Ке7+ Крd6 3. Ке8+ Крe6 4. Кg7+ Крf6+ 5. Сd7 e5 6. Са3! eдФ 7. Сd6! e1 8. Кh5x. 1. ... Кf3 2.

Па святых месцах Расіі на цягніку

Беларускія паломнікі могуць наведаць святныя месцы Расіі на цягніку, паведамілі ў прэс-службе БЧ.

З уводам 25 мая новага раскладу пасажырскіх цягнікоў у паломніку з'явілася добрая магчымасць наведаць такія святныя месцы на тэрыторыі Расіі, як Опціна пустынь (станцыя «Казельск») і Серафіма-Дзьевава (станцыя «Арзамас-2») пасажырскім цягніком без перасадкі.

Так, у Опціну пустынь можна выехаць цягніком № 304 Брэст — Баранавічы — Чалыбінск адпраўленнем са станцыі «Мінск-Пасажырскі» ў пятніцу ў 19.53 з прыбыццём на станцыю «Казельск» у суботу ў 8.28. Назад у Мінск можна вярнуцца цягніком № 303 Чалыбінск — Баранавічы — Брэст адпраўленнем са станцыі «Казельск» у сераду ў 17.30 і прыбыццём у Мінск у чацвер у 4.02.

Акрамя таго, з 26 мая да 20 кастрычніка да станцыі «Казельск» можна выехаць цягніком № 414 Мінск — Чалыбінск, адпраўленнем са станцыі «Мінск-Пасажырскі» ў 19.53 па панядзелках і прыбыццём на станцыю «Казельск» у аўторак ў 8.28. Вярнуцца назад са станцыі «Казельск» на станцыю «Мінск-Пасажырскі» можна цягніком № 413 Чалыбінск — Мінск адпраўленнем па суботах у 17.30 і прыбыццём у Мінск у нядзелю ў 4.02.

Таму, хто хоча ажыццявіць паездку ў Серафіма-Дзьевава, лепш ехаць са станцыі «Мінск-Пасажырскі» цягніком № 64 Мінск — Іржыц адпраўленнем у 16.02 па нядзелю і чацвяргач з прыбыццём адпаведна на станцыю «Арзамас-2» па панядзелках і пятніцах у 13.56. Назад выехаць са станцыі «Арзамас-2» да станцыі «Мінск-Пасажырскі» можна цягніком № 63 Іржыц — Мінск па панядзелках і пятніцах у 15.36 з прыбыццём у Мінск па аўторках і суботах у 12.01.

Па суботах курсіруюць цягнікі № 114 Брэст — Новасібірск, які адпраўляецца са станцыі «Мінск-Пасажырскі» ў 16.02 і прыбывае на станцыю «Арзамас-2» у нядзелю ў 13.56. Назад можна адправіцца цягніком № 113 Новасібірск — Брэст у чацвер у 15.36 з прыбыццём у Мінск у пятніцу ў 12.01.

Выехаць да станцыі «Арзамас-2» можна і ў панядзелак у 16.02 са станцыі «Мінск-Пасажырскі» цягніком № 46 Брэст — Свярдлоўск і прыбыць на станцыю «Арзамас-2» ў аўторак у 13.56. Вярнуцца назад да станцыі «Мінск-Пасажырскі» можна ў суботу ў 15.36 з прыбыццём у Мінск у нядзелю ў 12.01.

Кар. БЕЛТА.

НАШ АРГАН І ЗАМЕЖНЫ АРГАНІСТ

Арганіст кафедральнага сабора Нюрбана дасць канцэрт у Мінску. Фабрыс Пітруа, прадстаўнік сучаснай французскай арганнай школы, робіць гастрольны тур па краінах Усходняй Еўропы. 11 чэрвеня яго шлях пройдзе праз Беларусь. У гэты дзень у вялікай канцэртнай зале «Белдзяржфілармоні» госьць з Францыі дасць канцэрт у рамках праекта «Шэдэўры сусветнага арганнага мастацтва». Гэта яшчэ адна магчымасць падумаць пра вечнае і адчыць прыгажосць боскх гукаў, якія ўмеюць ствараць людзі.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Вяселле ў хаце нявесты

(Заканчэнне. Пачатак у нумарах за 3, 4 чэрвеня.)

У праваслаўнай царкве дзве свечкі, размешчаныя па абодва бакі ад крыжа на алтары, сімвалізуюць дваючы прыроду Хрыста: адначасова чалавечую і Боскую, тры злучаныя свечкі з'яўляюцца ўвасабленнем Святой Тройцы.

Магчыма, якраз таму ў паўсядзённым ужытку або ў кантэксце абрадавай практыкі *забаранялася, каб у хаце адначасова гарэлі тры свечкі. У народзе казалі, што такое можа здарыцца толькі перад смерцю каго-небудзь з дачмачдаў, г. зн. прадказвала смерць і пахаванне.*

Свечка, якую запальвалі адразу пасля смерці чалавека, сімвалізавала святло інашваста і асвятляла шлях, якім нахавана было праціц душы памерлага чалавека.

Нашы прадкі верылі ў тое, што пасля смерці душа памерлага на працягу трох дзён знаходзіцца побач з жывымі. Каб яго не авалодалі дэмані, у хаце павінна гарэць свечка. Пры гэтым заўважалі: «Каго праводзіць са свечкай, той цябе і сустране са свечкай».

Свечка, якую выкарыстоўвалі ў тым ці іншым рытуальным дзеянні або ў вялікіх царкоўных святах, атрымлівала адпаведную назву, напрыклад: Грамінчыя, Велікодныя, Чацвяргавыя, Вячальныя.

Так, падчас вянчання ў царкве маладыя трымалі Вячальныя свечкі, характар гарання якіх мог прадказваць некаторыя рысы будучага жыцця жаніха і нявесты. Па народных уяўленнях, *які агонь царкоўных свечак прадказваў шчаслівае жыццё. Стакныты, шці агонь — дружная, але недаўгавечнае жыццё. Калі ж падчас вянчання свечкі доўга трычалі, то гэта магло прадказваць неспакойнае жыццё.*

У асродкіх беларусаў шырока бытавала і захавалася да нашых час наступнае павяр'е: *калі ў каго-небудзь з маладых у час вянчання патухне свечка, то ў таго чалавека жыццёвая свечка будзе карэйшая, чым у яго другой палавіны.*

Таксама больш кароткім будзе век таго з маладых, чья свеч-

Жыццё і доля

Выпуск № 8 (30)

НЕЧАКАНАЯ АЖЭШКА

2008 год свеасаблівы для нашай гісторыі. Спаўняецца 145 гадоў з часу «паўстання 1863—64 ў Польшчы, Беларусі і Літве, нацыянальна-вызваленчага паўстання супраць царызму», так падае яго «Энцыклапедыя гісторыі Беларусі». Адзначаецца 170-я гадавіна з дня нараджэння аднаго з кіраўнікоў паўстання Кастуся Каліноўскага. У гэтым годзе мінае 120 гадоў, як напісана адна з галоўных навел **Элізы Ажэшкі пра паўстанне «Gloria victis»**. Прышло 100 гадоў з часу першага з'яўлення ў друку іншых навел Ажэшкі з гэтага цыкла. 120 гадоў таму ўпершыню былі выдадзены **раман пісьменніцы «Над Нёманам»**.

Большасць чытачоў, знаёмых з творчасцю нашай гродзенскай зямлячкі і польскай пісьменніцы **Элізы Ажэшкі**, усё-ткі, відаць, найперш ведаюць яе буйныя творы, раманы ды апавесці, невядліка частка якіх перакладзена і на беларускую мову. Але ў Ажэшкі былі і шмат іншых твораў. Нездарма і пры жыцці, і пазней не раз выдаваліся яе шматтомныя зборы навел польскай і па-руску. Вядома, было б добра, каб і беларускі чытач мог з усім гэтым літаратурным багаццем пазнаёміцца на сваёй мове. Спядзяюцца, што з часам так яно і станецца.

Сёння ж мне хацелася б згадаць практычна невядомую, ці мо забутую старонку творчасці **Элізы Ажэшкі**. Гаворка ідзе пра цыкл навел, прысвечаных паўстанню 1863 года. Яны не аднойчы выдаваліся і выдаюцца ў Польшчы на польскай мове, як правіла, пад назвай «*Gloria victis*» — («Слава пераможным»). Аднайменную навелу ў маім перакладзе на беларускую мову і поўны тэкст артыкула пра Ажэшку і паўстанне можна будзе прачытаць у адным з бліжэйшых нумароў «Знаёмы».

А вось па-руску навелы пераўвасабляліся не вельмі часта і ў не надта блізка да нас час. Праз царскі цензурыныгляд Ажэшка не магла тады выказацца нахонт прыхільнага ёй самаго паўстання і яшчэ больш прыхільных і бліжэй ягоных удзельнікаў так, як ёй гэтага хацелася.

Могуць спытацца, а прычым тут царская цензура да творчасці польскамоўнай **Элізы Ажэшкі**? Вядома ж прычым. Бо жыла **Эліза Ажэшка** ў тым самым «Северо-Западном крае», дзе не адно было забаронена размаўляць па-беларуску, а і гісторыю гэтай зямлі лепей было не ведаць, чым ведаць. А значная частка самой Польшчы была пад акупацыяй Расіі, знаходзілася ў межах кантраста 1814 года ці Царства Польскага — такой яна была да 1918 года. Ажэшка ад такога становішча мела таксама шмат непрыемнасцяў. Бо, каб паехаць у Варшаву, напрыклад, яна павінна была атрымаць спецыяльны дазвол Гродзенскага генерал-губернатора. І то пры ўмове, што яе прыезд не стане прычынай дэманстрацый у Варшаве.

Але што казаць пра той далёкі час, калі і дагэтуль паўстанне 1863—1864 гадоў не мае адзначнай ацэнкі і нават сваёго наймення ці трактоўкі. Аднай лічаць яго «паўстаннем за аднаўленне Рэчы

РАМАНТЫЗМ ПА-СУЧАСНАМУ

Помнік мастаку Валенціну Ваньковічу з'явіцца непадалёк ад Дома-музея Ванковічаў. Род Ванковічаў даў шмат вядомых асобаў, але больш шануюць у Беларусі менавіта мастака, які пісаў Міцкевіча, паехаў пакараць Парыж і пахаваны там. Нам засталася памяць пра яго — будынак дома, які належаў знамяну роду, а цяпер у ім месціцца філіял Нацыянальнага мастацкага музея. Цяпер імякушча вярнуць дому былыя рамантычнасць, узводзчы філігель, які некалі быў побач з домам. Пра гэта сведчаць былыя фотаздымкі, мастацкія творы, дакументы. Таксама побач з'явіцца арнажарыя. Рамантызм — рэч прыемная, дазволіць уявіць асаблівасці эпохі, у якую жыў Валенцін Ваньковіч. Але рамантызм сёння трэба і ўмець ствараць — ужо нарта ў не рамантычны час мы жывём. Ці будзе адчувацца ў новапабудаваным філігелі былая лёгкасць канструкцый, якая дазваляе адчуць рамантычную прыгажосць? Паглядзець можна будзе ўвосень.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Колькі слоў пра паўстанцкія матывы ў творчасці Элізы Ажэшкі

род пахаваных тут герояў няма падзелу ні па маёмасным стане, ні па паходжанні. Аўтары аднолькава шкада, што заўчасна склалі свае галоўныя багаты шляхціц Андрэй Карчыны і збяднелы шляхоцкі Ежы Багатырчовіч.

Але ж быў у пісьменніцы і ўжо згаданы цыкл «*Gloria victis*» з адназначнай галоўнай навелай. Хоць кніжка і пабачыла свет толькі ў 1910 годзе ў Вільні, аднак напісаныя творы былі значна раней. Да цыкла належаць шэсць навел: «Яны», «Афіцэр», «Гекуба», «Бог ведае хто», «*Gloria victis*», «Дзіўная гісторыя».

Кажуць, што першапачаткова Ажэшка хацела назваць кнігу, куды ўвайшлі гэтыя творы, зусім проста і надзвычай выразна — «1863». Аднак і канчаткова назва «*Gloria victis*», што азначае слава пераможным, не менш значная і сімвалічная. Самы глыбокі, як на мне разуменне, сэнс хаваецца менавіта ў апошнім слове — **пераможным**. Так, няхай паўстанне не мела поспеху, хай палеглі і пайшлі па тэлегу ягоныя удзельнікі, ды тага не чымае і не становіцца меншай. Каб не яны і ім падобныя да іх і пасля іх, то ці быў бы той народывольны поспех, які усё-ткі прывёў да свабоднага выбару свайго лёсу.

Каб найлепшым чынам сказаць пра тое, што наболела, што захапіла і нязводна жыць у душы, прымушае хваляюцца і пакутаваць не адно ад паразы паўстання, але і ад момантаў адрачэння ад памяці пра паўстанцаў, **Эліза Ажэшка** часта скарыстоўвае прыёмы алерогі, ужывае вобразы прыроды і прыродных з'яў, што пэўным чынам дазваляла маскіравацца ад надта ж пільнай цензуры.

Так, у навеле «*Gloria victis*» аповед пра паўстанцкіх падзеі вядуць лясныя дрэвы, што нібыта ў ганарнай варце стаяць вакол магілы паўстанцаў, іх слухае вольны вецер, які нямомна саціцца па свеце.

Дзеянне адбываецца ў горацкіх лясках на Палессі літоўскім, як піша сама аўтарка. Але пад тэрмінам «літоўскі» яна разумее гістарычны кантэксць слова, бо зямлі гэтыя калісьці ўваходзілі ў склад Вялікага княства Літоўскага. Згаданы ў навеле Каралеўскі канал, інакш яго яшчэ называлі **Мушавецкім**, Дняпроўска-Бугскім, — гэта канал, збудаваны ў 1775—1784 гадах, які злучае Пліну з Мухаўціюм. Названа і больш канкрэтная мясцовасць — Дяткавічы, што непадалёк ад Корыны. Тут праходзіць раён паўстанцаў атрада. Героям навелы з'яўляюцца як прыдуманыя пастаці, так і рэальныя. Прыдуманыя — маладыя вучоны Марыс Тарлоўскі і ягоная сястра Анэлька, якая закахалася ў Ягміна, прыдурчанага вобразу самаго Ягміна — сябра Тарлоўскага і кіраўніка верхняй часткі ў паўстанцкім атрадзе. А вось пастаці Рамуальда Траўгута з'яўляецца рэальнай.

Анатоль БУТЭВІЧ.

ЖАНЧЫНЫ І ІНТЭЛЕКТ

Адна мая калега завяла размову — ці могуць падабца разумныя жанчыны, ці можа каго ўзбуджаць жанчыны інтэлект?

У прыняцці я такіх выпадкаў — каб IQ нешта значыла ў міжпаловай адносінах — не сустракала. Але вольмужыця, які б усплы і прылюдна гаварыліся, колькіска шэрага рэчыва сваёй жонка, колькі заўгодна. І што цікава, яны былі ўзвунены, што такое шчасце існуе ў адзінаццым экзамплары, прычым менавіта яны ім валодаюць.

Сёння сустрапа адну з такіх геніяльных жанчын і, натуральна, успомніла яе гісторыю.

Валя — другая жонка майго сваяка. Ён чаканне надзіва разумны: зрабіў ваенную кар'еру, пасля навуковую (доктар навук у складанай спецыяльнасці), а пасля — у механіцы сваёй жонкаўскай распрацоўкаў — наладзіў вытворчасць і гандаль з замежнымі партнёрамі.

З яго грашыма мог бы ажаніцца на фотамадэлі, а ён — на ўласнай сакратарцы, прытым як дзве кроплі падобнай на яго першую жонку. Ну да таго, што са ста метраў я б іх зблытала. Нізенькія, крэпленкія, з прычоскамі, якія звычайна носыць бугалтаркі. Ну, натуральна, сваякі зацкавіліся — тыпу, «як знайсці дзесяць адрозненняў?» А ён ім — нічога вы не разумееце, у вас — дуры, а мая разумніца.

І гэта пры тым, што ўся кампанія вельмі інтэлігентная. Больш за тое, талкавая заўвагі цікавых жанчын якраз яго заўсёды страшэнна раздражнялі... Таму ўсе з нецярпеннем чакалі выкладу заслухаць гэты «культурны тэзаўрус». Але чалавек Валя аказаўся надзіва маўлівым. Прынамсі, пры мне яна ў адну сустрэчу больш за тры разы рота не раскрывала, а калі такое і здаралася, то гэта былі... цытаты з «Майстра і Маргарыты». «Сяджу, нікога не чапаю, пачынаю прымысць...» Вось так. Але гэты пры гэтым сваякіны вочы яе мужа! Цыку...

Але ж гэта гісторыя быў маралі. Бо днімі Валя запрасіла ўсіх сваякоў на юбілей. І ўсе зразумелі, у чым была розніца... Яна на дванаццаць гадоў маладзейшая за першую жонку.

БРОДСКІ І САМАЛЁТЫ

«Чалавек, які вандруе са звышгукавой хуткасцю ці з хуткасцю кулі, цыцка ўсведамляецца, што такога абразжаны гонар, табель аб рангах, чыісь сум па разбуранай сялібе, развагі пра саматнае дрэва ці двухсэнсоўнасць малітвы...» — сказаў І. Бродскі.

Я ж якраз з тых, хто закаханы ў даўніну, незалежна ад ступені складанасці і гістарычнай значнасці...

Хоць, можа, пісьменнік і меў рацыю... Я даволі рэдка карыстаюся самалётам. Можа справа ў транспарце?

ПАПЯЛУШКА (КАЗКА НЕШАРЛЯ ПЕРО)

Мая сяброўка, асоба маладая і рамантычная, няк паскардзілася, маўлю, нешта не бачыць, каб хто за яе змагаўся... Ну там у морду даў, ці прыгожы ўчынак зрабіў.

Наогул, па майм неглыбокім перакананні, бойкі за жанчыну — вынік спланаванай жаночай стратэгіі, пабудаванай на веданні жыццельна-вядучых мужчынскіх інстыктаў... Але бываюць і выключэнні.

Адзін мой знаёмы — гаспадар квінтоўнага прадпрыемства — няк прыйшоў на працу з фінгалам. У сферы яго вытворчасці ўсе адзін пра аднаго ведаюць, таму ў хуткім часе стала вядома, што пабіў ён з-за жанчыны. Дзе яшчэ з калегам. А праз некаторы час стала вядома, што ён на гэтай цётчэтай жанціца. Пры тым, што ў яе ўжо ёсць дзіця.

Усім яго падначаленым было страшэнна цікава — якая яна, феміна, за якую можна пабіцца і рассяварыцца з лепшым сябрам. Увесь офіс усё разглядаў высяльныя здымкі. Ліл, глянулі і нічога не зразумелі. Можна і сімпатыйна, але зусім, зусім звычайная жанчына. Вось як бывае...

Жанчыны выкалялі меркаванне, што яна разумная, мужчыны — што спрактыкаваная ў лоцку... Але ў цэлым — тайна пакрытая змрокам. І толькі праз паўгода ўсе з палёгкай удзільніку, бо даведаліся: яе бацька — гаспадар вялікага канцэрна ў другой краіне... І не яна Папалушка ў гэтай гісторыі, а Ён.

ЦЯЖКАСЦІ ПЕРАКЛАДУ

Даўно заўважыла, як мяне калочыць, калі нехта, хто зазвычай гаворыць па-беларуску, пачынае гаварыць на рускай... Такое ўражанне, што ішчы чалавек, іншы характар.

Вось чытала прадмову, напісаную Якубам Коласам для рускага выдання, і жахалася. Мова прасцей, нават прымітныя, быццам не класік піша, а... Бугалтар? Не... Кладаўшчык? Не... І тут да мяне дайшло, што гэта нагадае стылістычна — тлумачальную нататку ў міліцыю. «Быў п'яны, віванаўты, прашу ўлічыць абставіны...»

«Все события, описываемые в поэме, происходили в дореволюционной Беларуси. В наше время социалистическое строительство и широкое колхозное движение, стремление Михаила к собственной земле звучит диссонансом нашей эпохе, звучит нехорошо и странно. Но чтобы понять этот факт, мы должны представить себе ту эпоху, в которой жил Михаил, и не только эпоху, но и всю бытовую обстановку...»

Асабіва «нелепо і странно» чытаць гэтую прадмову, калі ведаеш яго аўтарскае прадмовы, напісаныя на роднай мове. Але ж ці класік віванаўты ў тым самазнічальным, пакаляльным тоне?

ЖЫВЕ ЛІГАТУРА

Днямі прачытала нататку вядомага літаратара пра тое, што памерла літаратура... Нядуёна была на сумеснай вечарыне Паўла Голе, Сяргея Жадана, Андрэя Хадановіча. Калі ўсё скончылася, згадала тую нататку і падумала — калі б цяпер выйшаў на сцэну аўтар ды паўтарыў тое, яго б папросту лічвалі!

Даўно я не бачыла такога дзейства, такога драйву, такой адзінадушнай залы. Мые дзіўляла заўсёды рэакцыя слухачоў на «Бітлоў» — да згубы пульсы... Дык вольмужыця я бачыла нешта такое ад уласна беларускага прадукту. Незнаёмыя дзюўчынка над майм вухам праенчыла увесь вечар «суперперсерулер» і мне нават не хацелася яе заткнуць. Нагледжычы на тое, што гэта была далёка не самая кароткая вечарына, бацькі з маленькімі дзецьмі заставаліся ў зале да апошняга. Чарга за аўтографамі пераканана сведчыла, што ёсць хто ў літаратуры...

...Я часта думаю пра тое, што мя няк «прагледзелі» беларускія культурны рэнэсанс 90-х. Ну напісала я пра яго кніжку, лекцыі чытаю пра гэты перыяд... Але вольмужыця тады няк не ўсведамлялася, што ты жывеш пры нейкай значнай культурнай падзеі, што ты сведка нечага прыняслова новага...

Дык давайце вучыцца радавацца — таму, што мы можам абсалютна бясплатна атрымаць такую эмацыю, што ў нас ёсць такі пазат, як Андрэй Хадановіч, такі акцёр, які Эмір Шалкёвіч, такі музыкант, як «Атмарав» і Сяргей Пуст, такія перакладчыцы, як Марына Шода і Тацяна Урублеўская.

А што да «памерла літаратура», то згадаецца май любімае — калі да вас не прыскачваюць у метро, гэта не азначае, што метро ў горадзе няма...

Ганна КІСЛІЦЫНА.

Астранавіны

Знойдзена самая маленькая планета па-за сонечнай сістэмай

Планета пад назвай MOA-2007, у 3 разы большая за Зямлю. Зорку, вакол якой абарачаецца планета, можна назваць ліліпутам, бо яе маса складае толькі каля 6 працэнтаў масы Сонца.

Планета MOA абарачаецца вакол зоркі на арбіце, радыус якой складае 70 працэнтаў радыуса арбіты, па якой рухаецца Зямля. Да гэтага часу за межамі Сонечнай сістэмы было знойдзена каля 300 планет, але памер іх быў заўсёды значна большым за самую вялікую планету Сонечнай сістэмы. Эксперты лічаць, што на MOA тэарэтычна можа існаваць жыццё.

Аляксей ПАЛІНІН.

Муз-news

Казак зашмат не бывае

Гэта пацвердзіць бацькі любога маленькага дзіці. Тымі іх у першую чаргу парадзе навіна аб тым, што убачыў свет унікалы ў сваім родзе аўдыязборнік — 10 дыскаў серыі «Беларускія народныя казкі». Яго адкрыццям прэзентацыя адбудзецца ў бліжэйшую нядзелю, 8 чэрвеня, у сталічным кінатэатры «Перамога».

У записе праекта бралі ўдзел фольк-гурта «Палац» Алег Хаменка, мастацкі кіраўнік дзіцячага калектыву «Калыханка», адзіная ў Беларусі прафесійная расказчыца беларускіх народных казак Людміла Рыжкова, а таксама пісьменніца і вядучая Тамара Лісіцкая, якая ў хуткім часе стане ў трэці раз мамай. «Адна аўдыяказка слухачэца прыкладна на два-тры дні, а потым патрэбна новая. Дзеці слухаюць іх з задавальненнем...» — дзеліцца вопытам Тамара. — А ўжо беларускія народныя казкі на роднай мове — прадукт увугле ўнікальны, таму, думаю, спыняцца на 10 дысках не варта. Да таго ж казкі — цудоўныя ўрокі культуры і сацыялогіі, і іх выкажэнне зусім праўда пра нас. Я так транкіласа казанчый філасофскі падчас запісу!

Прэзентацыя серыі дыскаў пройдзе пры падтрымцы дзіцячага фонду ЮНІСЕФ. Алег Хаменка расказа пра гісторыю стварэння праекта і дасць міні-канцэрт. Тамара Лісіцкая і Людміла Рыжкова распытаюць казкі. Таксама чакаюцца выступленні дзіцячага калектыву «Калыханка» і этна-гурта «Гуда», вядомага дударка Кастуся Трамбацкія. А потым пачнецца мультыплікацыйная частка: на вялікім экране даросляў і маленькіх глядаччэ зможуць убачыць мультфільмы, знятыя якраз паводле беларускіх народных казак. Дарчы, уваход на прэзентацыю — яна пачнецца а 13-й гадзіне — абсалютна вольны.

Наш адказ шоу-бізнэсу

Прыкладна так можна ахарактарызаваць кнігу «Энцыклапедыя беларускай папулярнай музыкі», якую склаў калектыў аўтараў пад кіраўніцтвам вядомага музычнага журналіста Зміцера Падбярэзскага. Гэты немалы зборнік сабраў біяграфіі і ад-

Эліза Ажэшка

катары і пасляненне ў Сібір, у арыштанцкія роты з Беларусі і Літвы было 12 483 — царскі ўрад не цырымоніюся з бунтаўнікаў.

Такім чынам, паўстанне 1863 года, ягонае водгулле і наступствы ўвайшлі не адно ў сьведомасць Элізы Ажэшкі, але і ў яе жыццёвы і сямейны лёс. Таму няк не магла яна абмінуць у сваёй творчасці гэтыя лёсавольныя і лёсавызначальныя падзеі. У яе творах найбольш і найчасцей прадстаўлены не так само паўстанне, як той пасляпаўстанцкі час, які накладвае моцны адбітак на герояў, пераінчае іхныя жыццё, змяняе думкі і дзеянні.

Шчыліва і тужліва гукаць вядуцькі паўстанца ў раманах «Над Нёманам», «Эліза Ажэшка пісала яго ў Мінвях і Гродне з лета 1886 да жніўня 1887 года. У 1888 годзе раман упершыню выдадзены асобнай кнігай Гетэбертам і Вольфрам. Другое выданне, трохі скальчанае цензурай, увайшло ў збор твораў Ажэшкі Левенталя з датай 1889. А ўжо ў наступным годзе Левенталя было падрыхтавана новае выданне. Але тут адбылося непрадбачанае: царская цензура павыклідала цэлыя старонкі, якія найперш датычыліся патрыятычных згадак пра паўстанне.

А яны рассяпаны практычна па ўсіх старонках і закранаюць лёсы ці ўсіх герояў твора. Амаль усе канфлікты, сітуацыі, здарэнні, жыццёвыя мітронгі шляхціц надбёманскага краю пазначаны менавіта выдзікамі паўстанца. Яно наклала адбітак не толькі на жыццёвы ўклад галоўных герояў, але і вымушае іх адраўнацца да польскага ваяводства Кастуся Каліноўскага.

Муж Элізы багаты шляхціц з Палесся Пётр Ажэшка, з якім, праўдзі, яе ў няпростае сажамат, каб складаліся ўзаемаадносінны, таксама пацярпеў ад праследвальніцкіх паўстанца пасля паразы. Быў яго ўдзельнік не па сваёй волі мусіў паехаць у далёкі ад родных мясцін на Г

\$15 млн за «зорных» двойнятак

Амерыканскія штотыднёвыя тэб-лойдс People і OK! разгарнулі барацьбу за першыя эксклюзіўныя фатаграфіі блізнят, якія яшчэ не нарадзіліся, Анджаліны Джалі і Брэда Піта. Па чутках, за іх ужо прапанавана 15 мільёнаў долараў.

Прапанавана сума цалкам перакрывае рэкордную суму, якая была заплачана ў свой час за родную дачку Джалі і Піта — Шылох — у 2006 годзе. Тады Реорле вылажыў за працу ў Паўночнай Амерыцы 4,1 мільёнаў долараў, а брытанскі часопіс Hello! за 3,5 мільёнаў міжнародных праваў. Акцыя аддала грошы на дабрачыннасць. Днямі прайшла ішчывая чутка аб тым, што ў нядзелю Джалі нібыта нарадзіла. Называліся нават імёны дзяўчат: Ісла Маршлэн і Эмелі Джэйн. Аднак гэтыя паведамленні хутка былі абвергнутыя. Роды ў Джалі павінны адбыцца ў канцы лета.

Макавая плошча

Прадстаўнікі кампаніі Kenzo і жыхары сталіцы Іспаніі Мадрыда ўпрыгожылі галоўныя плошчы горада велізарнай колькасцю чырвоных макавых кветак. У святончай акцыі з выкладу пачатку летняга сезона было задзейнічана больш за 100 тысяч макавых сцяблінкаў. Высаджваючы макі на самых вядомых гарадскіх плошчах сталіцы свету, Kenzo Рафінэ, знакам якога з'яўляецца гэта кветка, прыносіць у горад пазію і чыстыню прыроды. Палі макуў упершыню з'явіліся ў Парыжы на плячы перад Цэнтрам Джорджа Пампіду ў маі 2001 года, затым у Сінгапуры ўвосень таго ж года, у Ганконгу і Мілане ў 2002 годзе, і ў маі 2003 у Лондане.

Стрыптызёрка ў метро

Паліцыя Бухарэста адшуквае стрыптызёрку, якая дэманструе сваё шоу прама ў вагонах метро румынскай сталіцы.

Замор'е

Пасажыры апісваюць танцоўраў, якія атрымалася засяць на мабільны тэлефон, як «добра апрагнутую, прывабную дзяўчыну, студэнцкага ўзросту». Як адзначаюць відэаочыні, яна пачынае сваю «працу» толькі на доўгіх перагонах паміж станцыямі. Падчас шоу дзяўчына ўключае на сваім CD-плееры песню Тома Джонаса You Can Leave Your Hat On і пачынае павольна здымаць адзенне, танцуе пры гэтым вокл вертыкальных стоек. Затым яна апрагнаецца і праходзіць уздоўж пасажыраў, чаканчы ўзнагароду за паказанае шоу. Паліцыя румынскай сталіцы заяўляе, што як толькі стрыптызёрка будзе злоўлена, ёй прад'явіць абвінавачванне і з яе спагоняць штраф за парушэнне грамадскага парадку. Аднак дагэтуль гарадскім уладам не атрымалася знайсці заглядваю дзяўчыну, якая «працуе» толькі ў цягніках, дзе адсутнічаюць камеры відэазапісу.

Бомж выйграў £2,6 мільёна

Брытанскі бомж, Герберт Плант, які знайшоў прыстанак у прытулку Ст. Paul у Блэкпале, выйграў у латарэю 2,6 мільёна фунтаў стэрлінгаў.

Нагледзячы на выйгрышы, 49-гадовы Плант заявіў, што застаецца ў прытулку, куды яго ўзялі шэф-кухарам, пасля таго, як ён страўіў працу і застаўся без даху над галавой. На выйгрышы яна была бомж плануе купіць аўтамабіль, пагасіць іпатэчны крэдыт аднаго са сваіх сыноў і схадзіць на футбольны матч. Што рабіць з астатняй сумай, ён пакуль не ведае. Герберт Плант ніколі сур'ёзна не разлічваў на выйгрышы. З яго ўласных слоў, латарэя проста была выдатным спосабам зняць стрэс у канцы тыдня. Аб выйгрышы Планту паведаміў яго другі сын, якога ён папрасіў купіць у краме пару рэчэй і заадно правесці латарэйны квіток.

Бяздомны мільянер

Амерыканскі бяздомны выцягнуў у 13 жанчын кляса трыццаць тысяч долараў, прадстаўляючыся ім мільянерам. 50-гадовы Пол Кругер паўстаў перад судом на абвінавачванні ў махлярстве і крадзяжы.

Кругер знаходзіў будучы ахвяраў на сайце знаёмстваў з мільянерамі millionairematch.com. У Інтэрнэт бяздомны выходзіў са свайго ноўтбука. Ашуканец называў сябе зацкаўленым жанчынам медыя-

Ройтынг «Шчаслівых» прафесій

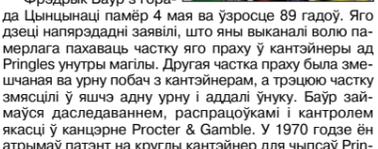
Бухгалтар
Саратар
Ваеннаслужачы
Забеспячэнне/шэф-кухар
Рознічны гандляр
Настаўнік
Маркеталаг/PR-шчык

магнатам, лаўрэатам прэміі «Грэмі», якому неабходны грошы для запуску новага праекта на выпуску CD і DVD. У доказ сваёй сумленнасці Кругер паказаў будучым інвестарам справаздачы аб прыбытках свайго неіснуючага бізнесу. Ашуканыя жанчыны высылалі «медыяманатам» чкі на адрас яго былой жонкі. Невядома, ці была яна памагатай злучэння. Калі паліцыя арыштоўвала Кругера, у яго ў кішэні быў адзін долар і 28 цэнтаў. Усе атрыманыя сродкі ён марнаваў на азартныя гульні.

Вынаходніка пахавалі ў бляшанцы

Амерыканец, які прыдумаў упакоўку для чыпсаў Pringles, загадаў пахаваць свой прах у сярэдзіне свайго вынаходніка.

Фрэдрык Баўр з горада Цынгынаці памёр 4 мая ва ўзросце 89 гадоў. Яго дзеці напярэдадні заявілі, што яны выканалі волю памерлага пахаваць частку яго праху ў кантэйнер ад Pringles унутры магілы. Другая частка праху была змешчана ва ўрну побач з кантэйнерам, а трэцюю частку змясцілі ў яшчэ адну ўрну і аддалі ўніку. Баўр займаўся даследаваннем, распрацоўкамі і кантролем якасці ў канцэрне Procter & Gamble. У 1970 годзе ён атрымаў патэнт на круглы кантэйнер для чыпсаў Pringles і на метады іх пакавання.

Шчаслівы прафесій

Паводле вынікаў сацыялагічнага апытання, якое праводзілася ў Вялікабрытаніі сярэд прадстаўнікоў розных прафесій, самымі шчаслівымі прызнаныя цырульнікі і касметологі.

У той жа час, будаўнікі і банкаўскія службоўцы (будзь тое банкіры або клеркі) больш, чым усе астатнія, незадаволены сваёй прафесіяй. Што дзіўна, даследаванне даказала — менш за 50 працэнтаў людзей рэспандэнтаў назвалі галоўнымі ўмовамі «шчаслівай» прафесіі сярэбрысты адносіны з калегамі і увагу з боку кліентаў. «Роботнікам неабходны індывідуальны падыход, — упэўнены эксперт па прафесійнай псіхалогіі прафесар Універсітэта Ланкастар Кэры Кулер. — Гэта значыць, што эра HR-тэхналогій (human resources) пачынаецца да гэтага».

Ройтынг «Шчаслівых» прафесій

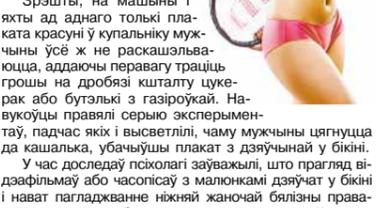
Касметолог
Цырульнік
Ваеннаслужачы
Забеспячэнне/шэф-кухар
Рознічны гандляр
Настаўнік
Маркеталаг/PR-шчык

Спецыяліст па рэкрутынгу
Супрацоўнік Call-цэнтра
IT-спецыяліст
Няня
Банкір/эканаміст
Будаўнік

Прыгажуні стымуюць мужчын на пакупкі

Псіхологі з Універсітэта Арызонны выявілі цікавую заканамернасць: рэкламныя выявы напайгоўных дзяўчат працякуюць мужчын на неабдуманых пакупкі. Пакуль прадаўцы падлічваюць прыбытак, прадстаўнікі моцнага полу здзіўляюцца, куды ім дзец шмат бескарных рэчэй.

Зрэшты, на машыны і яхты ад аднаго толькі плаката красуні ў купальніку мужчын усё ж не расквашавацца, адлаючы перавагу траціць грошы на дробязі калішту цукерак або бутэлькі з газіроўкай. Навуковыя правалі серыю эксперыментаў, падчас якіх і высветлілі, чаму мужчыны цягнуцца да кашалка, убачыўшы плакат з дзяўчынай у бікіні. У час даследаў псіхологі заўважылі, што прагляд ідэальнай або часопіснай з малюнкам дзяўчат у бікіні і нават пагляджанне ніжняй жаночай бялізны працякуюць пераважна большасць мужчын на здзіўненне сплантаных пакупак. Аўтары даследавання лічаць, што прычынай дробных пакупак, якімі пасяцаюць сябе прадстаўнікі моцнага полу, з'яўляецца падсвядоме жаданне атрымаць «ўзнагароду», хай нават і зусім сімвалічную. Цікава, што «эфект бікіні» дзейнічае толькі на працягу непрацяглага часу пасля прагляду спакушалых малюнкаў. Пасля таго ж мужчыны «праходзяць у сябе» і пачынаюць пры шопінгу кіравацца цвярозым разлікам. Між тым, жанчыны ў значна меншай ступені схільны да імпульсіўных жаданняў. Так, напрыклад, у расіянак сплантаных пакупкі ўзнікаюць толькі пры разгляданні ўпрыгажэнняў, а ў астатніх выпадках яны імкнучыся купіць толькі тое, за чым, уласна, і прайшлі ў краму. Пры гэтым для 67 працэнтаў жанчын, па даных даследавання, ювелічныя вырабы застаюцца «лепшымі сябрамі», дзея якіх яны гатовыя на незапланаваныя траты, і толькі кожная дзесятая гатовая расквашыцца на якунебудзь прэстыжную марку.

Цікава, што самымі запатрабаванымі катэгорыямі тавараў у нашых суседках з'яўляюцца зусім не касметыка ці сродкі гігіены або іншыя жаночыя дробязі, а бытавая тэхніка, мабільныя тэлефоны і м'яльня, якая няёмка прысутнічаюць у жаночых спісах найбачнейшых пакупак. Больш за тое, дамы выяўляюць зайдзродную ашчаднасць, якая можа здзіць шматлікіх прадстаўнікоў моцнага полу. Так, 90 працэнтаў жанчын маюць намер набыць камп'ютар, пры гэтым адзёнае значыцца на першым месцы ў спісе пакупак у значна меншай колькасці жанчын (72 працэнты).

Падрыптаваў Іван КУПАВА.

Чытайце
ў наступным нумары

Спрэчныя зацёмкі
ЗЯМЛЯ НЕ ПАВІННА ПУСТАВАЦЬ?
Здаецца, для беларусаў гэтыя словы даўно сталі сакраментальнымі. Іншым разам чалавек нават не можа расступіцца, чаму так павіна быць. З зямлі ніякага прыбытку, няўдобоца, а заарана. І на такой пазіцыі стаяць не толькі ў сельгаскааператывах, райвыканкамах, але яе прытрымліваюцца і простыя людзі, тыя, хто мае агарод, прысядзібны ўчастак.

СЕННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	4.40	21.38	16.58
Віцебск	4.21	21.35	17.14
Магілёў	4.30	21.28	16.58
Гомель	4.36	21.15	16.39
Гродна	4.57	21.51	16.54
Брэст	5.07	21.43	16.36

Месяц
Маладзік.
Месяц у сузор'і Льва.
Імяніны
Пр. Івана, Ферафонта.
Адрыяна, Антонія, Густава, Роберта, Яраслава.

НАДВОР'Е на заўтра

Гродна	Мінск	Магілёў	Гомель
14...16°C +23...+25°C	14...16°C +21...+23°C	14...16°C +23...+25°C	14...16°C +23...+25°C
Брэст	Віцебск	Вільнюс	Рыга
14...16°C +24...+26°C	14...16°C +21...+23°C	14...16°C +15...+18°C	14...16°C +21...+23°C

Геамагнітная ўзрушэнні

0 гадз. 03 гадз.
21 гадз. 06 гадз.
18 гадз. 09 гадз.
15 гадз. 12 гадз.

Абзначэнні:
— німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў
— невялікія геамагнітныя узрушэнні
— слабая геамагнітная бура

...у суседзяў

ВАРШАВА	КІЕВ	РЫГА
+25...+27°C	+24...+26°C	+21...+23°C
ВІЛЬНЮС	МАСКВА	С.ПЕТЕРБУРГ
+22...+24°C	+15...+18°C	+17...+19°C

Эксклюзіў
ЯКІМ БЫЦЬ БЕЛАРУСКАМУ МУНДЗІРУ?

Журналіст «Звязды» гутарыць пра ваенную форму з членам Геральдычнага савета пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Віктарам Ляхарам

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 6 чэрвеня.)
Па прускім узору

З выбараным каралём Рэчы Паспалітай Станіслава Панятоўскага ў 1764 годзе ў краіне пачалася ваенныя рэформы. Нагледзячы на процілежныя суседзям (Прусіі, Аўстрыі і Расіі), у Вялікім княстве Літоўскім распачалі будаўніцтва войска, якое адпавядала еўрапейскаму узору. З 1776 года створана 8 новых пяхотных палкоў (регіментаў). Пры выбары крою мундзіра за ўзор узяты «агульнаеўрапейскі» прускі мундзір. Усе палкі атрымалі сіне-блакітныя мундзіры, белыя камзолы, чорныя шльепы-бекорны, панчошкі, гетры, башмакі (малюнак 5). Афіцеры насілі боты, галоўным адзеннем у іх былі шалік, апалеты і шмалік на шыце. Для салдатаў і афіцэраў абавязковым было нашэнне парыкоў.

У армейскага мундзіра — свой «стыль»

У пачатку XIX стагоддзя армія перайшла на прынцып усеагульнага войскага абавязку. Армейскі і цывільны мундзіры пачынаюць «разыходзіцца» адзін ад другога, а шыкоўны афіцэрскі мундзір, наадварот, набліжаецца да салдацкага. У 1802 годзе пры цару Аляксандру I на падставе французскага пакрыо адзёння ўнік ваенны, а пазней і цывільны мундзір. З 1802 па 1855 год у Расійскай імперыі насілі наступную ўніформу: мундзір і шымундзір, сюртук, мундзірны фрак, шыньель.

У 1812 годзе на землях колішняга ВКЛ па загаду Напалеона для Вялікай арміі сярэд іншых палкоў быў сфарміраваны і 17-ы ўланскі. Уніформу для рэкрутаў з Віленскага, Завейскага, Браслаўскага, Уліцкага і іншых беларускіх і літоўскіх павятоваў завозілі з Польшчы. Уланскія 17-га палка атрымалі тыповыя сінія мундзіры з чырвонымі манжэтамі, каўнерам, лампасамі рэйтузаў. Радавыя насілі чырвоныя сіні пояс-кушак. На плячах — апалеты залацістага колеру з бахрамай. Пояс і парпуяе афіцэраў былі абшываны залатым галуном і ўпрыгожаны гербам «Пагоня». Вялікая выява «Пагоні» змяшчалася і на ўланскім ківеры (малюнак 6).

Зорка і шлем-багатырка

Байцы рэгулярных часцей Чырвонай Арміі насілі абмундзіраванне старога арміі, цывільнае адзенне, камандзіры і камісары — часам скураныя курты, англійскія і амерыканскія франжы. Каб падкрэсліць прыналежнасць да Прадзвін-Сялянскай Чырвонай Арміі, Рэўаенсавет увёў асаблівы нагрудны знак адознення чырвонаармейца і камандзіра ў выглядзе лаўрова-дубовага вянка, паверх якога размяшчалася вялікая пшанічная зорка, пакрытая чырвонай эмаллю. У цэнтры зоркі знаходзілася эмблема — плуг і молат. У ліпені 1918 года ўвёлі значок-кукарду на галаўны ўборы, малюнак якога ў красавіку 1922 года змянілі: замест плуга і молата ўвёлі серп і молат. У снежні 1918 года былі зацверджаны суконныя знакі адознення для каміставаў у выглядзе чырвоных зорак, квадратаў і ромбаў, якія размяшчаліся на левым рукаве. У красавіку 1919 года была ўведзена вядомая ўсім «буздзёнаўская» ўніформа з суконным шлемам («фрунзаўкай», «багатыркай»). На суконнай кашулі нашываліся каляровыя палоскі па родах войскаў: пара на каўнер і тры пары — на грудзях. У адзінны стэлы былі вырашаны і шыньель. У 1920 годзе зацверджаны новыя наркуаўныя знакі індывідуальнага колеру і формы для кожнага роду войск. Ужо ў 1922 годзе гэта форма была ўдасканалена: змяніліся пакой суконна-нага шлема, да суконнай кашулі дадалі пяціліці і наркуаўны клепан па роду войска (малюнак 9). На працягу перадаваеага часу ўніформа ўдасканальвалася і відзмянялася.

Пад аховай колеру

У канцы XIX стагоддзя змяніліся ўмовы і правы ваіны. Грэбаванне да стварэння якаснага баявога адзёння на навуковы аснове каштавала тысяч салдацкіх жыццяў. У рускай арміі ў 1907 годзе з'яўляецца ўніформа ахоўнага колеру, зручная для вядзення бою. Традыцыйны мундзір з аксэсуарамі саступае месца ахоўнаму паходнаму кіцелю афіцэраў і кашулі-гімнасцёрцы ніжніх кішэнямі. Фуражкі насілі з казырком зялёнага колеру, з рамечнымі ў кавалерыі, коннай артылерыі і ва ўсіх афіцэраў. Кавалерыстам пакінулі брыдзкі шэра-сіняга колеру, казакам — шарававы з лампасамі традыцыйных колераў. У такой форме беларускі салдат уступіў у Першую сусветную ваіну.

Пагоня на плячак

Падчас грамадзянскай ваіны на Беларусь некаторыя часты арміі выкарыстоўвалі ў якасці войскага сімвалі герб «Пагоня». У 1-й Слудкай стралковай брыгадзе ў 1920 годзе былі чырвоныя пяціліцы з серабрыстай «Пагоняй» і афіцэраў (малюнак 8). Радавыя стралкі на сілі старое абмундзіраванне, цывільнае адзенне, самаробныя франжы з пагонам (які былі адмечены адрозна пасля рэвалюцыі). З-за недахопу форменных выкарыстоўваліся «грамадзянскія» гузікі. Форму перапыналі скураныя і рамяныя. Паверх брыдзкіх накручвалі абмоткі і, калі не халала абутку, насілі лапці. Галаўнымі ўборамі служылі суконныя фуражкі. Брыгада мела ўласны сцяг з залатой тканіны з гербам «Пагоня». Афіцеры насілі англійскае ці амерыканскае абмундзіраванне, розныя варыянты кукардаў з «Пагоняй».

Гістарычнаму мундзіру быць?

— Віктар Аляксандравіч, дык які ж мундзір, на ваш погляд, можа быць беларускім?

— Усе пералічаныя, бо яны палі крывёй абаронцаў Беларускай арміі. Мы паставілі ў адзін шэраг салдата выбранае пяхоты XVI стагоддзя, драгуна XVII стагоддзя, гвардыіца 1717 года, салдата 1794 года, улана Літоўскага палка 1812 года, лейб-гвардыіца Літоўскага палка 1840 года, салдата 1919 года, байца Чырвонай Арміі 1920 года, салдата 1945 года, радавога Узброеных Сілаў Рэспублікі Беларусь... Варыянт, які кажуць, рабочы, і можа быць дапоўнены. Прадабачу, як нехта замахае рукамі, маляў, якія салдаты паўстанцы, якія ж з Чырвонай Арміяй явалі? Дазволяе спытаць: ці дараслі мы памяткам і тых, і гэтых як Расія — «белых» і «чырвоных», а Амерыка — «паўднёвых» і «паўночных»? Усё гэта — таксама наша гісторыя, няхай часам і вельмі трагічная і супярэчлівая. Але ў краіны на скаржаванні Усходу і Захадзе іншай і не можа быць. Колькі разоў нам адводзілася месца «поля бою», колькі разоў знешняя вайна фактычна азначала і вайну ўнутры краіны? Ужо нічо не аспрэчвае, што пэўная частка беларусаў у вайне 1812 года ваявала на баку Напалеона. Чаму ж тады не гаварыць праўду і пра больш познія часы?..

І баявая, і паўсядзённая

Цяперашняя паўсядзённая форма ваеннаслужачых Узброеных Сілаў Рэспублікі Беларусь удаканальваецца і развіваецца так жа, як жыве і ідзе наперад краіна, грамадства, армія. Адкрыты мундзіры з нагруднымі накладнымі кішэнямі і бакавымі ўразамі — распаўсюджаны варыянт ва ўсіх арміях свету. Адозненні буююць толькі ў колерах, асабліва сцяж крою і адзельнасці. Гэтаму кіцелю хутка споўніцца стагоддзе, прыдатны ён для паўсядзённага нашэння ў «гарадскіх умовах», таму яго пакінулі афіцэры і генералам органаў ваеннага кіравання, установам Узброеных Сілаў, ваеннаслужачым роты Ганаровай варты і некаторым іншым (малюнак 11: узоры ўніформы 1993 і 2002 гадоў). У вайсковых часцях носяць камуфляваную ўніформу не толькі ў якасці баявой, але і паўсядзёнай, толькі іншага крою і расфарбоўкі.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Утэрняное удостоверение, выданное на імя Усович Т.И. сер 03 № 039350, считать недействительным.

Усімхінемся!

Рэцэпты народнай медыцыны.

Самы лепшы сродак ад усіх хваораў — гэта простая вода. Дзве кроплі на шклянку спірту — і усё як рукой здымае!

Каханне — гэта калі не пытаюцца, куды дзвваюцца грошы.

У дацым садку: — Вовачка! Хто твае бацькі? — Мой тата працуе, а мама прыгожая!

Мужчына прыносіць дадому заробак, жонка лаецца, чаму так мала. Кідае ў яго талерку, потым каструлю, мужчына залазіць пад ложак. Жонка хапае венкі і крычыць: — Вылазь! — Не вылезу! — Вылазь! — Не вылезу! Я гаспадар у хаце, як скажы, так і будзе!

7 чэрвеня

Дзве даты

1563 год — 445 гадоў таму вялікі князь ВКЛ Жыгімонт II Аўгуст падпісаў новы прывілей аб ураўнованні ў правах прараслаўных і католікаў.

1958 год — 50 гадоў таму ў сувязі з будаўніцтвам Полацкага нафтаперапрацоўчага заводу ўнік новы рабочы пасёлак, цяпер гэта — горад Наваполацк.

«Дзіця і жанчына таксама могуць сказаць праўду. І толькі калі іх словы пацвердзіць іншыя дзеці або жанчыны, трэба засумнявацца ў іх сапраўднасці».

Карл Краўс (1874—1936), аўстрыйскі пісьменнік.

Пытанне дня:

Пляцьдзясат — яшчэ не восень, А мудрай сталася сезон. Мы вітаем Вас і прасім Пражыць у каханні многа дзён. У дзень вяспела запатоеа Усе мы шчыра зычыма Вам Здарова, ішчыва незямноа, Бацьдэрасці... І рады даць вам! Дзеці, унуці.

Дарэгу любу АТРАХІМОВІЧ ГЛАФІРУ Міхайлаўну з в. Іваннаўка Докшыцкага раёна віншаваннем з днём нарадзінага! Жадаем здарова, ішчыва, доўгага даўга жыцця і усёго лепшага!

Муж, дзеці, унуці і праўнучка Ксенія.

ВЫПІСАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» НА ІІ ПАЎГОДДЗЕ 2008 ГОДА З БЕСПЛАТНЫМІ УКЛАДКАМІ

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ ЧЫРВОНАЯ ЗВЯЗДА	СВАЯ СПРАВА	ЖЫСОАНДОЛЯ
КУПІ ЛЕПШАЕ!	ТАВАРЫ	ТАСАЛУТ
ЦЕНЫ	КРАЇНА ЗДАРОВА	

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63850	9200 рублёў на месяц 27600 рублёў на квартал 55200 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	8700 рублёў на месяц 26100 рублёў на квартал 52200 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕДАМСНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63858	14700 рублёў на месяц 44100 рублёў на квартал 88200 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАПІСКА ДЛЯ УСТАНОВ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДРАОУЯ	63239	13400 рублёў на месяц 40200 рублёў на квартал 80400 рублёў на паўгоддзе
ПАДПІСКА «ДА ЗАПАТРАБАВАННЯ» (праз кіёскі Мінгарсаюздруку)		
ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63850	7700 рублёў на месяц 23100 рублёў на квартал 46200 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	7230 рублёў на месяц 21690 рублёў на квартал 43380 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕДАМСНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63858	10330 рублёў на месяц 30990 рублёў на квартал 61980 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАПІСКА ДЛЯ УСТАНОВ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДРАОУЯ	63239	9760 рублёў на месяц 29280 рублёў на квартал 58560 рублёў на паўгоддзе

Сканворд з 15 пачаткаў і 15 завяршэнняў. Завяршэнні: 1. Матэрыялы, 2. Фота 2, 3. Фота 3, 4. Фота 4, 5. Фота 5.

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ Сканворд (4 чэрвеня) Па гарызанталі: Тандам. Калодзеж. Зорка. Сафя. Ікол. Фарс. Іон. Драч. Гало. Лік. Сопка. Іванова. Гар. Арка. Птах. Нэма. Кабіна. Вілка. Раскат. Гарт. Сахаты. Кіпу. Аса. Кратар. Шэйк.

Парады бывалых лоўля лясца з берага

Як вядома, нароўні з акунём і плоткай лещ — адна з асноўных рыб у вадаёмах сярэдняй паласы. Гэта не азначае, што лясцаў буйнога лясца значна прасцей, чым скажам, судака або шупкаля.

І калі скандынавы, распешчаны сёмгай, стронгай і іншымі ласасёвымі, не лічаць нават 2—3-кілаграмавага лясца прэстыжным трафеям, то ў нашых рыбалоўцаў да гэтай рыбы здаўна паважлівае стаўленне.

І яшчэ адно назіранне. Нешк я правёў нескладаныя эксперыменты на беразе вадаёма. У адзін мяшчак з марлі паклаў жмяно пахвой прыкормкі ў моцна размяльчаным стане, а ў другі — кавалчык свежай маку велічыней з лясня арах, замяшаны ў гліну.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выстава Памяркоўны мастак

Мастака Генадзя Матусевіча сябры называюць «памяркоўны імпрэсіяністам». Зусім па-беларуску! І вельмі трапна, калі ўлічыць, што малюе ён месцавыя побыты, навакольныя краіны, блізкія ім людзей.

Для тых, хто хоча ўбачыць гэтыя спалучэнне на свае вочы, у Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва на наступным тыдні пачне працаваць выстава Генадзя Матусевіча «Маб быццё».

Ларыса ЦИМОШЫК. ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ Сканворд з судоку (3 чэрвеня). Па гарызанталі: Альбом. Кеклік. Шнур. Толь. Эму. Ост. Змяя. Шэсце. Маданала. Аба. Аер. Дэканат. Раса. Дрот. Эмір. Аладка. Вата. Мёд. Атам. Ажур. Нар. Ода. Прыпяць. Па вертыкалі: Імідж. Майкоп. Ландо. Судаклад. Бэрот. Панда. «Афоня». Матуз. Абардаж. Малаток. Умань. Келля. Таўр. Шыма. Ерван. Сарамата. Сітар. Камянец. Арама. Судоку: адказы кі. у. табліцы.

Судоку табліца 9x9 з лічбамі ад 1 да 9.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

Добрае слова крапіве

Гэта расліна заслужылае добрых да сябе адноснаў. Не трэба лічыць яе шкодным пуштазеллем і імкнуцца абязваць-ва знішчыць.

У Старажытным Егіпце, напрыклад, крапіве нават абагаўлялі, а грэкі падавалі да стала як вытанчонаму страву. Нашы продкі стагоддзямі яе квасілі, салілі, тушылі, падмешвалі ў хлеб, гатавалі суп.

Аднак крапіва — гэта яшчэ і выдатнае ляркаства. Яе можна назваць зялёнай кладыкой карысных рэчываў: арганічных кіслот, мікрэлементаў магнію, медзі, хрому, фінанцідаў і вітамінаў С, В і К. Усе яны неабходныя для нармальнай работы арганізма і добрага стану скуры і валасоў.

Мудрая прырода распарадзілася так, што крапіва з'яўляецца ўвесну адной з першых і можа абараніць нас ад авітамінаў. Дзякуючы вітаміну К экстракт і настой з лясца крапівы павялічваюць згусальнасць крыві і прымяняюцца пры розных унутраных крывацёках.

У народнай медыцыне адвар каранёў і насення крапівы прымяняюць супраць глістоў. Пры гліснай інвазіі (язвы ад глістоў на слізістай абалонцы кішчэніка), пры фурункулезе і гемаірды адвар каранёў (15 г каранёў на 1 шк. кіпеню настайваць 15—30 хвілін) піце па 2—3 ст. лыжкі 1 раз на дзень. Адвар каранёў карысны і пры хваробах сэрца.

Увага! Крапіва проціпаказана хворым з павялічанай згусальнасцю крыві і жанчынам у час месячных.

ПЯТКУЧЫЯ ВАННЫ. А яшчэ з крапівы можна рабіць лекавыя ванны. Пры некаторых захворваннях гэта адна з самых дзейсных працэдур.

Каб заспакоіць суставы пры артрытах і артрозах дапамагае такая ванна: нарэжце свежае лісце крапівы, запойце ім палавіну трохлітравога слоіка, на ноч заліце слоік даверху халоднай вадою. На наступны дзень настай разам з лісцем крапівы ўліце ў цёплую ванну, якую можна прымаць у час абавязковага купання.

Крапіўныя ванны добра дапамагаюць і пры захворваннях сасудаў ног — венаў і артарый, асабліва пры тромбафлебіце, варыкозным расшырэнні венаў і нават атэрасклерозе ніжніх канечнасцяў.

Для гэтага лепш узяць маладую, не перарослую крапіву. Прамытай крапівай засыпіце дно ванны і заліце гарачай вадою так, каб уся трава была ў вадзе. Настойваць прыкладна гадзіну, пакуль вада не стане зялёнай. Дадайце халоднай вады пры неабходнасці.

Ванну прымаць перад сном (вада павінна даходзіць да пояса) на працягу 20 хвілін. Курс лячэння — 10 працэдур. Такая працэдура палепшае кровацкіліраванне ног, знімае спазмы сасудаў. Праз скуру паступаюць бяглівае актыўныя рэчывы, таму лекавы эфект узмацняецца.

Крапіву здаўна з паспехам выкарыстоўваюць для ўмацавання валасоў і супраць перхаў. Для гэтага рыхтуюць адвар з раслінкі 200 г здробленага свежага лясца на 1 л вады. Крапіву гатуюць на працягу 15 хвілін на невялікім агні, працэдуваюць, дадаюць 1 шк. воцату і ўвечар перад сном мыюць ім галаву (без мыла), удраючы ў скуру. Галаву не выціраюць, курс лячэння — 2 тыдні.

-2506-

ЖАНОЧЫЯ САКРЭТЫ

Лёгкія салаты прыгажосці

Сучасныя жанчыны шмат працуюць, таму часу, каб паклапаціцца аб сабе, у іх амаль не застаецца. Дадаць сюды рэгулярнае недаспанне, адчуванне пастаяннага стомленасці... Усё гэта не самым лепшым чынам адбіваецца на колеры твару.

Каб вярнуць скуры прыёмны румянец, даваецца падсілкаваць свой арганізм амінакіслотамі і вітамінам С, які змяшчаюцца ў агародніне і садавіне.

Спалучаць гэтыя важныя рэчывы проста: 1 шк. малака ці лёгкага ёгурту, 1 ст. лыжка мёду, 100 г нарзанна садавіны ці агародніны (любой, па сезону). Усё добра перамяшайце — і страва гатова. Такую смаката можна есць кожны дзень.

Аднак усё намаганні, накіраваныя на аднаўленне прыгажосці, прападзюць дарэмна, калі злоўжываць моцнай кавай і цыгарэтамі.

А цяпер некалькі рэцэптаў простых і лёгкіх салатаў, у якіх шмат вітамінаў, карысных кіслот.

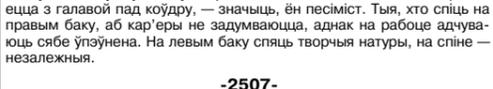
Салата «Смяшарык». Капусту — 2-3 лісты, морква і яблык — па 1/2 шт., зялёная цыбуля — 2 пёркі, салодкі перац — 1/2 шт., алей — 2 ст. лыжкі.

Абавязна апельсін (мандарын) разрэзаць на долькі, кожную разрэжце папалам. У грушы і яблыка выдаліце асяродак, нарэжце кубікамі, вінаград разрэжце напалам. Усё акуратна перамяшайце, заліце ёгуртам.

Салата «Казка». Яблыкі — 2 шт., морква — 1 шт., рызыкі, смятана, мёд — па 1 ст. лыжкі.

Абавязна маркуваць і яблыкі нарэжце саломкай, злучыце з прамытымі рызынкамі, запраўце смятанай з мёдам. Падаваць на невялікіх талерачках.

Слушная парада: пры апрацоўцы агародніны і садавіны не выкарыстоўвайце металічныя нажы і таркі, інакш стравы забавяць значнай колькасцю вітамінаў, антыаксідантаў і іншых карысных рэчываў.

ХОЧАЦЕ — ВЕЦЕ, ХОЧАЦЕ — ПРАВЕЦЕ

Скажы, як ты спіш

Псіхічны стан чалавека найпрост суадносіцца з яго звычайнай поząй у сне.

Калі чалавек спіць на жываце, то яго апаноўваюць комплексы ці нястойлівае становішча на рабоце. Адзінока людзі, якія маюць патрэбу ў алей, спяць, скуручыўшыся абаранкам.

Калі чалавек абдымае ў сне падушку — яго патрэба дапамога блізкіх, а калі зарываецца з галавой пад коўдур, — значыць, ён пэсіміст. Тыя, хто спіць на правым баку, аб кар'еры не задумваюцца, аднак на рабоце адчуваюць сябе ўпэўнена. На левым баку спяць творчыя натуры, на спіне — незалежныя.

-2507-

ПаWWWуцінне ад Віктары ЗАХАРАВАЙ

ГЭТА САЛОДКАЕ СЛОВА — ПОМСТА...

Крыўду можна дараваць. Можна дамовіцца і ўрэгуляваць канфлікт, як кажуць, палобуна. А можна — публічна абняславіць крыўдзіцеля, каб непанада было. Апошнім часам расіне, напрыклад, аддаюць перавагу «помсте» ў Інтэрнэце. У сетцы адчыняюцца спецыяльныя сайты, дзе мсціўцы выкладаюць фотакрыўдзіцеляў, а таксама расказваюць малапрыемныя факты з іх асабістага жыцця.

На сайце www.dosvidos.ru пазначана — «толькі для дзэўчэнт!». Раскараваныя паненкі, якіх кінулі або падманулі мужчыны, могуць адпомсціць: змясціць на сайт зневажальныя водгукі і фотакрыўдзіцеля, а разам з тым «правярэць» на прадмет патэнцыйнай небяспекі новага кавалера ў спецыяльнай базе па імені-прозвішчы. «Сяброўка», ты развіталася з хлопцам і не ведаеш, як адпомсціць? Скажы яму «дасвідос» па поўнай праграме! — прапануюць стваральнікі сайта. Інтэрэт-жартаўнікі, зразумела, скарысталіся магчымасцю, і цяпер у базе «дрэнных хлопцаў» з лёгкасцю знаходзяцца розныя знакамкісты... Яўген Петрасан, Міхаіл Бявэрскі, Анатоль Васерман і чамусьці... Валерыя Навадворская. Зразумела, гэтыя персаны могуць і ў суд падаць за паклёп і зневажанне, і тады сямь давадзецца закрыць, — але пакуль што скандальная папулярнасць яму забяспечана.

Сучасныя Агэла аказаліся ніколі не больш высакароднымі за жанчын. Наадварот — часцей за ўсё мужчыны размяшчаюць іменні (і тэлефоны!) блытых жважак, сябровак і палобубіч на сайтах, дзе рэкламуецца сэкс-паслугі. Зняць гэтыя анкеты пасля звяртуты ў адміністрацыю Інтэрэт-рэсурсу яшчэ ўдаецца, а вось пакараць «мсціўцаў» практычна немагчыма — цяжка даказаць іх дачыненне да злчынства.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

БЛІЗНЯТ НАВЕДАЮЦЬ ЦІКАВЫЯ ІДЭІ, А РАКІ ЗМОГУЦЬ МНОГАГА ДАБІЦЦА

АВЕН. Начальству можна не спадабацца свая свавольства і зняцясць не па справе ў працоўнае час. Аўтарак і сэрда прынасуць жаданую ўладу. У чывер не варта панававаць важна перамоны — вы ўсё роўна на іх спозніеся. Да выхадных у сям'і ўсталяецца атмасфера даверу і ўзаемаарумення.

ЦЯЦЯЦЕ. Дабіцца поспеху асабістых здольнасцяў арганізатара і новых ідэй. Каб дасягнуць стаючага выніку ў дзелавым супрацоўніцтве, давадзецца прыскілаць максімум намаганняў. Але і ўзнагароджаны яны будуць належным чынам. Пастарайцеся не адкладваць справы на потым, займайцеся імі адразу. Упэўненасць у асабістых сілах дапаможа разабрацца з праблемамі на рабоце, так што не варта дазваляць сябе моцна хвалювацца.

БЛІЗНЯТЫ. Цярпенне і прауішнасць у дачыненні да эмоцыяў, якія выказваюць навакольныя, дазволіць захаваць здароўе і самаувагу. Нямаюць цікавых ідэй узнікне ў вас менавіта цяпер. Зарэз вай не зусім гатовыя да зносінаў, але вельмі дзелавыя. У панядзелак не зяртайце ўвагі на жарты калег на рабоце, захоўвайце спакой — і будзеце пераможцамі.

Досвідосі! - сайт для публікацыі водгукаў і фотакрыўдзіцеляў.

Прывет падручка! - сайт з перавагамі ў Інтэрнэце.

Этнік надо звать в лицо! - сайт з перавагамі ў Інтэрнэце.

Привет, девочки! - сайт з перавагамі ў Інтэрнэце.

Этнік надо звать в лицо! - сайт з перавагамі ў Інтэрнэце.

Привет, девочки! - сайт з перавагамі ў Інтэрнэце.

Этнік надо звать в лицо! - сайт з перавагамі ў Інтэрнэце.

Привет, девочки! - сайт з перавагамі ў Інтэрнэце.

Тэлесеткі

Беларусы ўбачаць самы дарагі іспанскі фільм

8 чэрвеня тэлеканал «НТБ-Беларусь» пакажа прэм'еру прыгодніцкага фільма «Капітан Алартыст» (Іспанія—Францыя—ЗША, 2006 г.). Гэта экранізацыя серыі захвальных раманаў Артура Рэвэрта—Рэвэрта аблысла вытворцам у 24 мільёны еўра і стала самым дарагім іспанскім фільмам за ўсю гісторыю.

Дэяныя карціны адбіваецца ў Іспаніі XVII стагоддзя — час упадараў Філіпа IV і распаду імперыі. Капітан Дыя Алартыст, ветэран вайны, і ў мірны час выконвае функцыю намесніка байца, які ўладвае не вельмі чыстыя справы знатных асобаў, у тым ліку і каралю...

Дарэчы, серыя раманаў, паводле якой пастаўлены фільм, з'явілася тады, калі іспанскі пісьменнік звярнуў увагу, што ў падручцы па гісторыі яго дачкі Карлоты перыяд XVI—XVII стагоддзю асветлены ўсяго на адной старонцы. 12-гадова Карлата дапамагла сваёму бацьку ў гістарычных даследаваннях, і першы раман з серыі прыгод Капітана Алартыста выйшаў у 1996 годзе ў саўвартары. На момант выхаду фільма было апублікавана пяць раманаў, і ў карціне выдзялена месца найбольш яскравым эпізодам кожнага з іх. З іншага боку, як сьведчаць аўтар, кіно паслужыла крыніцай натхнення для працягу гэтага цыкла.

Ролі ў карціне, якую здымаў рэжысёр Паўлэна Дыяс-Інес, амаль усё падзеленыя паміж іспанскімі актэрамі. Адзінай замежкай стала галаўная роля, на якую спыраўся панаваўшы запрасіць Антонія Бандэраса, але потым выйралі Віга Мортэнсана, замацаваўшы сваю «бавы» вобраз пасля здымак у трылогіі «Уладар кольцаў».

Ціхі час

У сувязі з правядзеннем прафілактычных работ 11 і 12 чэрвеня ў Брэсце і навакольных раёнах не будуць транслявацца праграмы тэлеканала «НТБ-Беларусь» з 8.30 да 16 гадзін. Таксама, паводле папярэдняй інфармацыі прэс-службы БТРК, з 8.30 да 16.30 будзе панаваць цышыня і ў радыёэфіры. Нельга будзе прыняць праграмы Першага нацыянальнага канала Беларускага радыё, каналу «Культура» і «Сталіца», станцыі «Радыус-FM», радыё «Брэст».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

МОДА І ЯКАСЦЬ МОГУЦЬ БЫЦЬ ДАСТУПНЫМІ. ДАКАЗАНА ААТ «СВІТАНАК»

Узор для пераймання

Падрыхтоўка да Дня работнікаў лёгкай прамысловасці пачалася на ААТ «Світанак» загадзя. Так, ужо ў дзень візіту на прадпрыемства «звяздоўскага дэсанту» адроз, як толькі мы пераступілі праходную, атрымалі магчымасць ацаніць адзін з падрыхтоўчых момантаў. «Світанкаўскія» актывісты перааблялі стэнд перадавікоў вытворчасці. Такая «пераліцоўка» адбываецца штогод, акурат напярэдадні прафесійнага свята.

Скелптычны сучаснік дарэмна можа палічыць «перадавыя вылучэнні» архызмам. Чаму б і не застацца такой практыцы ў нашы дні? На маю думку, Дошчы гонару — выдатнае спалучэнне прыёмнага (для тых, хто там размешчаны) з карысным (для стымулявання тых, хто хацеш бы аказацца на іх месцы). Не самая горшая спадчына. Між іншым, узор добра развітага калектыўскага пачатку. Замежнікі, напрыклад, такой спадчыны не маюць. У іх, праўда, ёсць сваё вынаходніцтва — укараненне індывідуальнага пачатку. Так, на іншым прадпрыемстве, на месцы нашай ганаровай дошкі можна убачыць, скажам, партрэтную галерэю кіраўніка — ад моманту нараджэння да вяаслення і іншых значных у яго жыцці падзей. Скажам, нясіліла? А мне здаецца, што не сумна, а галоўнае, душэўна, шыра. Адным словам, абедзве практыкі маюць поўнае права на існаванне.

Але вернемся да абычйнага, «світанкаўскай» Дошкі гонару. Сёлета суды трапілі 30 асобаў, якія правялі сябе на розных пасадах і ўчастках работы. Вось у падрыхтоўча-закройным цэху гэта — камплектоўшчыцы дэталю крою і вырабаў Ірына ГУБЧЫК і Іна ШЫДЛОУСКАЯ, а таксама аператар аўтаматызаванага раскройнага комплексу Алена ЯКАЎЛЕВА.

— Зараз я камплектую халаты, аддзелку для іх, — расказвае 43-гадовая Ірына Губчык. — План выканала на 120 працэнтаў, заўваг ад начальства не маю. Таму, думаю, і аказалася ў нас. Двое пераможцаў з 1986 года, а на Дошцы гонару — упершыню... Калісьці пасля заканчэння кулінарнага вучылішча працавала кухарам у Магілёве.

Вельмі цяжка было. Што называецца, выпадкова прыехалі з сяброўкай у Жодзіна, з таго часу і працую на «Світанку», у падрыхтоўча-закройным цэху. Прывыкла да гэтай работы, яна мне падабаецца. Ва ўсякім разе, мяняць не хачу. Жыву ў інтэрнаце прадпрыемства. Аднойчы адпачывала ў прафілакторыі «Світанка» — спадабалася, але я — дамадзецка, таму мне і без усялякіх такіх выгод добра...

У дзень правядзення святковых мерапрыемстваў 29 работнікаў будучы ўзнагароджаны граматамі і 35 атрымаюць падзвікі. Усіх членаў калектыву чакае матэрыяльнае заахвочванне.

Перамены ў асобна ўзятым цэху

Напярэдадні прафесійнага свята праходзіць на прадпрыемстве і традыцыйны конкурс працоўнага майстэрства сярэд работнікаў асноўных цэхав, скажам, вязальнага, швейнага, вышэйпаяннёнага закройнага. У апошнім сутнасць спаборніцтва заключаецца ў накіраванні пэўнай колькасці вырабаў, уласна кажучы, выкананні сваіх непасрэдных абавязкаў. Кіраўніцтва ацэньвае не толькі якасць выкананай работы, але і культуру вытворчасці на дадзеным участку, і нават тэарэтычны веды. Двое пераможцаў атрымліваюць у выніку матэрыяльнае заахвочванне.

— У нашым цэху працую 320 чалавек, 11 брыгад камплектоўшчыкаў крою і вырабаў, ёсць вышывальшчыцы і аператары друкавальнага абсталявання, —

Участак пігментнага друку: аператар Іна ГОРЛІАЧ пацярджала, што на новых друкавальных машынах працуецца куды лягчэй.

расказвае начальнік падрыхтоўча-закройнага цэха Таццяна ДЗІМТРАЧЭНКА. — План у нас — 1,5 мільёна штук у месяц. Мы яго, зразумела, выконваем. Тамны росту да адпаведнага перыяду мінулага года складаюць 117 працэнтаў. Яшчэ ў 2003 годзе былі закуплены два нааслалачныя і адзін раскройны сталы, у 2005-м — яшчэ адзін раскройны. Вытворчасць гэтага комплексу вельмі высокая. Калі раней на крой пэўнай колькасці дэталю чэпчыкаў мы трацілі, скажам, пяць гадзін, то цяпер выконваем ранейшы аб'ём за адну. Набылі новы прас для дублявання дэталю крою. З яго дапамогай некаторыя нашы спецыялісты сумяшчаюць прафесію і працуюць як на камплектоўцы, так і на прасе. У наступным годзе плануем набыць яшчэ адну нааслалачную машыну, што яшчэ павялічыць выпуск прадукцыі. Прычым адначасова павысіцца і яе якасць...

У склад закройнага цэха ўваходзіць і ўчастак пігментнага друку. Першую машыну для ажыццяўлення такога кіштлату друкавання прадпрыемства набыло ў 2003 годзе, а другую — сёлета, зусім нядаўна. Калі раней, на старым абсталяванні ўдавалася апрацаваць 170 тысяч штук вырабаў у месяц, то з набыццём першай васьмікаляровай машыны план вырас да 320 тысяч штук, з набыццём другой — сямікаляровай — план у мінулыя месяцы склаў 440 тысяч штук. Новыя машыны больш экалагічныя, высокавытворчыя, дазваляюць захаваць якасць і аднамомантава наносіць на палатно шмат колераў. На ручным старым абсталяванні работнікам даводзілася цяжка працаваць, што называецца, не пакладаючы рук, а цяпер іх задача — націскаць выруб на стол і ўключаць машыну-аўтамат.

Паводле слоў Таццяны Міхайлаўны, выкарыстоўваюцца выключна спецыяльныя фарбавальнікі. Той, хто бачыў, купляў, насіў, прымяраў прадукцыю «Світанка», можа адзначна сказаць, што гэты тавар не саступае па якасці і дызайну аналагічным таварам не толькі расійскіх, але і заходніх фірмаў, а па кошту амаль заўсёды з'яўляецца больш выгадным.

Паводле слоў намесніка дырэктара па вытворчасці ААТ «Світанак» Надзеі ЧАРНАВУС, выпуск якаснай прадукцыі немагчымы без адпаведнай арганізацыі вытворчасці і выкарыстання сучаснага абсталявання. На прадпрыемстве

Партрэт камплектоўшчыцы Ірыны ГУБЧЫК з'явіўся сёлета на Дошцы гонару прадпрыемства.

Раскройна-нааслалачны комплекс фірмы Wastema Kuris з'явіўся на «Світанку» зусім нядаўна. На сваім рабочым месцы — аператар комплексу Алена ГАРБАЧОВА.

на прадпрыемстве ёсць асобная група, якая займаецца вывучэннем сітуацыі з абсталяваннем на сучасным рынку. Выбар вызначае тэндэр. Адносна вышэйпаяннёнага аўстрыйскага машыны можна сказаць, што гэта аказваецца аптымальны варыянт па кошце і якасці. «Што датычыцца далейшага набыцтва вытворчага абсталявання, то для ўчастку пігментнага друку яго ўжо дадаткова, — кажа начальніца цэха. — Цяпер наша задача тут — завяршыць касметычны рамонт. Вокны ўжо змянілі, забяспечылі памяшканне сістэмай вентыляцыі, робім усё, каб чалавек было камфортна працаваць...»

Новае дыханне

Вось ужо чвэрць стагоддзя жодзінскі «Світанак» удала спалучае дзве вельмі важныя для любога вытворцы рэчы — якасць прадукцыі і яе даступнасць. Ні ў першым, ні ў другім можна не сумнявацца. Па-першае, прадпрыемства атрымала Сертыфікат адпавед-

насна сістэмы якасці папрабаваннем СТБ ІСО 9001, і гэта паспрыяла заваяванню не толькі айчыннага, але і замежных рынкаў. Цяпер жодзінскі трыкатаж прадаецца як у многіх краінах Садружнасці, так і ў краінах Балтыі і Захаду.

Усё адзенне вырабляецца толькі з баваўняных матэрыялаў, што робіць яго гігіенным для любога часу года і лёгка кліматычнага поясу. У аддзелках

Удзельніцы конкурсу працоўнага майстэрства падрыхтоўча-закройнага цэха разам з начальніцай цэха Таццянай ДЗІМТРАЧЭНКАЙ.

но новай тэхналогіі вязання на гэтых машынах, значна павялічылася вытворчасць працы...

У фарбавальным цэху ўстаноўлены сучасныя фарбавальныя апараты фірмы Thies — машыны эжэктарнага тыпу Soft-stream, а таксама фарбавальны апарат аэрадынамічнага спосабу фарбавання Luft-rotor-plus з функцыяй шматкаляровага фарбавання для дасягнення эфекту «мультыкалор», ары-

спажывецкімі якасцямі. Распрацоўкай новых тэхналогій фарбавання і друку трыкатажных палатноў, пошукам новых і перспектывных матэрыялаў і фарбавальнікаў для іх апрацоўкі займаецца хімічная лабараторыя, аснашчаная сучасным камп'ютарным абсталяваннем. Гэта дазваляе рабіць поўную праверку гатовага палатна з мінімальнымі затратамі часу і фінансавых рэсурсаў.

Для друку плоскімі шаблонамі на прадпрыемстве выкарыстоўваецца друкавальная машына фірмы Buser і друкавальнае абсталяванне фірмы Stork, якое дазваляе друкаваць на любым відзе трыкатажу, у тым ліку і на вельмі тонкім. Для трафарэтнага друку на прадпрыемстве прымяняецца друкавальная машына Synchroprint S фірмы MM. Машына ўстаноўлівае найноўшыя стандарты ў галіне трафарэтнага друку. Лёгкасць у кіраванні, бяспечнасць работы, выдатная якасць ра-

зам з высокай хуткасцю друку робіць дадзеную машыну ідэальным абсталяваннем у сваёй галіне.

Электронныя вышывальныя машыны ZSR-174 і Tajima дазваляюць вырабляць вышывы з аплікацыямі да дзевяці розных па таўшчыні і колеры вышывальных ніцяў у адным малюнку, што спрыяе разнастайнасці ў аддзелцы. Гэта абсталяванне высокапрадукцыйнае: адначасова можна вышываць да 12 вырабаў.

Пафарбаванае і высушанае палатно паступае ў падрыхтоўча-закройны цэх. Выкарыстанне аўтаматызаванага раскройнага комплексу фірмы Kuris Spezialmaschinen, у склад якога ўваходзіць лінія Pionir Super Electronic і аўтамат раскрою TexCut, дазваляе ажыццяўляць хуткі і якасны крой палатна і поўнацю аўтаматызаваць дадзены тэхналагічны працэс, знізіць затраты на яго выкананне.

Паводле слоў Надзеі Чарнавус, ужо сёлета за кошт сродкаў прадпрыемства было закуплена 28 новых швейных машын, аб'яўлены тэндэр на закупку яшчэ 100 адзінак швейнага абсталявання. Закуплены машыны, якія дазваляюць дадаткова распрацоўваць да 50 новых мадэляў у месяц, парагенатар са сталі для прасавання. Украініўся ў вытворчасць прамысловы тэрмапрэс для наклеівання тэр-

мінальных, непаўторных малюнкаў. З дапамогай дадзенага абсталявання ёсць магчымасць выпускаць палатны ў адбеленым, гладка-фарбаваным, набытым выглядзе ў шырокай калеравай гаме, рознай фактуры і перапліцення. Яшчэ адной перавагай дадзенага фарбавальнага апарату з'яўляецца магчымасць адбелвання і фарбавання трыкатажных палатноў любога вагавага дыяпазону з усіх відаў валокнаў. Усе працэсы, звязаныя з афарбоўкай і апрацоўкай палатна, адрозніваюцца надзейнасцю і эканамічнасцю і дазваляюць выпускаць якаснае, экалагічна чыстае палатно.

Атрыманню якаснага, стабільнага палатна спрыяе выкарыстанне сучаснага адзіскальнага і сусьпільнага абсталявання. Адзіскальная машына WEISS Textilmaschinen прызначана для няспыннага адзіскальна кругавязальнага палатна з вялікім утрыманнем баваўны. Асноўнымі перавагамі дадзенага абсталявання з'яўляюцца магчымасць дадатковай хімічнай апрацоўкі палатна ў працэсе адзіскальна, выхад адзіскальнага палатна ў распраўленым выглядзе, без складкаў, яго далейшай укладкі.

Сусьпільны апарат RotoSwing фірмы Fleissner валодае ўсім неабходным, што дазваляе дабіцца стабільнасці палатноў. Машына аснашчана электронным кіраваннем, што спрашчае працэс сушкі, робіць яго больш надзейным і эканомным з пункту гледжання энергазатрат. Спецыяльная ванна дазваляе змякчыць палатно, выраўняць пецельную структуру.

Адным з асноўных паказчыкаў якасці з'яўляецца ўзровень астаткавай усадкі, стабільнасць памераў гатовых вырабаў. Для зніжэння гэтай усадкі палатно праходзіць праз каландра-кампіпр Monti SpA, прасуецца, прапарваецца, а затым хутка ахалоджваецца. Рэзкае ахалоджванне вільготнага і разгарэтага палатна выклікае тэрмічны шок і стабілізацыю памераў, што забяспечвае дадатковую ўсадку прыкладна на 5 працэнтаў. Гэта гарантуе выпуск стабільных палатноў для вытворчасці вырабаў з добрымі

мамалюнкаў, стразаў, элементаў з эфектам святлоадбівальных элементаў. На гэты год заплававана набыццём новай лініі для вытворчасці бархатападобнага палатна — навінкі для нашай краіны.

У цэлым «Світанак» інвестуе на закупкі абсталявання каля 2 мільёнаў долараў у год.

А ідэі — чые?

На конкурсе «Млын моды» калекцыя мастака-мадэльера ААТ «Світанак» Аксаны ХЛОПЧАНКІ заваявала першае месца ў намінацыі «Прэт-а-партэ». Пад-

раду з удзелам работнікаў гандлю, каб пачуць іх заўвагі і прапановы. Гандль усе ж такі я ніко ведае, чаго хоча пакупнік, і гэта можа часам не ставасацца з фантазіяй дызайнера. Так што мы імкнёмся рэальна глядзець на рэчы і ўлічваць усе пажаданні...

Трэба заўважыць, вышэйпаяннёнай, сціплай у колькасных суадносінах камандзе, сапраўды ўдаецца ўлічыць самыя розныя жаданні. Пацярджэннем таму служыць і велізарная сетка гандлёвых пунктаў на карце не толькі Беларусі, але і Расіі, дзе ў розных рэгіёнах густы пакупнікоў досыць істотна адрозніваюцца. Так, калі гаварыць пра асаблівасці калеравай гамы, то не сакрэт, што беларусы ўспрымаюць у дачыненні да бялізны выключна пастэльныя адценні, у тым ліку халаднаватыя — блакітны, салатавы. Аднак чым далей ад Масквы, чым бліжэй да поўначы, тым больш цёмнага спажываюць цёплая гама — персик, ружовы.

Дарэчы, у Еўропе наогул зараз на «піку» белая, чорная, шэрая і карычневая фарбы, аб чым яскрава заявіла сёлетняя выстава вытворцаў і па-

СВІТАНАК

АСНОЎНЫЯ СЭЛЕТНІЯ ДАСЯГНЕННІ

Прадпрыемства выканала ўжо 9 з 14 асноўных прагнозных паказчыкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця.

Тэмпы росту аб'ёмаў вытворчасці склаае на сёння 111 працэнтаў.

Вытворчасць працы вырасла на 113 працэнтаў пры заданні 107.

Тэмпы росту эксларту прадукцыі і работ за першы квартал склаў 132 працэнтаў пры заданні 107.

Сярэднямесячная заробатная плата работнікаў склала 670 тысяч рублёў пры заданні 620 тысяч. Гэта вышэй за ўзровень мінулага года ў 1,3 раза.

Паказчык па энергазберажэнні склаў мінус 12 працэнтаў пры заданні плюс 1 працэнт.

Інвеставана ў асноўны капітал 1568 мільёнаў рублёў пры заданні 551 мільён рублёў.

Аб'ём продажу за 1-ы квартал гэтага года склаў 24,3 мільярда рублёў, у тым ліку ў межах рэспублікі — 11,1 мільярда.

Знешнегандлёвы абарот за 1-ы квартал 2008 года склаў звыш 8 мільёнаў долараў і павялічыўся ў параўнанні з узроўнем папярэдняга года на 41 працэнт.

У яго структуры доля краін СНД склала 67 працэнтаў, далёкае замежжа — амаль 30, краін Прыбалтыкі — 3.

Рэнтабельнасць рэалізаванай прадукцыі склала 16 працэнтаў пры заданні 17 працэнтаў, што абумоўлена апераджальным ростам затрат (за кошт росту тарыфаў на энергарэсурсы, сыравіну і аплату працы) у параўнанні з аб'ёмам вырабленай і рэалізаванай прадукцыі.

гінальных, непаўторных малюнкаў. З дапамогай дадзенага абсталявання ёсць магчымасць выпускаць палатны ў адбеленым, гладка-фарбаваным, набытым выглядзе ў шырокай калеравай гаме, рознай фактуры і перапліцення. Яшчэ адной перавагай дадзенага фарбавальнага апарату з'яўляецца магчымасць адбелвання і фарбавання трыкатажных палатноў любога вагавага дыяпазону з усіх відаў валокнаў. Усе працэсы, звязаныя з афарбоўкай і апрацоўкай палатна, адрозніваюцца надзейнасцю і эканамічнасцю і дазваляюць выпускаць якаснае, экалагічна чыстае палатно.

Атрыманню якаснага, стабільнага палатна спрыяе выкарыстанне сучаснага адзіскальнага і сусьпільнага абсталявання. Адзіскальная машына WEISS Textilmaschinen прызначана для няспыннага адзіскальна кругавязальнага палатна з вялікім утрыманнем баваўны. Асноўнымі перавагамі дадзенага абсталявання з'яўляюцца магчымасць дадатковай хімічнай апрацоўкі палатна ў працэсе адзіскальна, выхад адзіскальнага палатна ў распраўленым выглядзе, без складкаў, яго далейшай укладкі.

Сусьпільны апарат RotoSwing фірмы Fleissner валодае ўсім неабходным, што дазваляе дабіцца стабільнасці палатноў. Машына аснашчана электронным кіраваннем, што спрашчае працэс сушкі, робіць яго больш надзейным і эканомным з пункту гледжання энергазатрат. Спецыяльная ванна дазваляе змякчыць палатно, выраўняць пецельную структуру.

Адным з асноўных паказчыкаў якасці з'яўляецца ўзровень астаткавай усадкі, стабільнасць памераў гатовых вырабаў. Для зніжэння гэтай усадкі палатно праходзіць праз каландра-кампіпр Monti SpA, прасуецца, прапарваецца, а затым хутка ахалоджваецца. Рэзкае ахалоджванне вільготнага і разгарэтага палатна выклікае тэрмічны шок і стабілізацыю памераў, што забяспечвае дадатковую ўсадку прыкладна на 5 працэнтаў. Гэта гарантуе выпуск стабільных палатноў для вытворчасці вырабаў з добрымі

зам з высокай хуткасцю друку робіць дадзеную машыну ідэальным абсталяваннем у сваёй галіне.

Электронныя вышывальныя машыны ZSR-174 і Tajima дазваляюць вырабляць вышывы з аплікацыямі да дзевяці розных па таўшчыні і колеры вышывальных ніцяў у адным малюнку, што спрыяе разнастайнасці ў аддзелцы. Гэта абсталяванне высокапрадукцыйнае: адначасова можна вышываць да 12 вырабаў.

Пафарбаванае і высушанае палатно паступае ў падрыхтоўча-закройны цэх. Выкарыстанне аўтаматызаванага раскройнага комплексу фірмы Kuris Spezialmaschinen, у склад якога ўваходзіць лінія Pionir Super Electronic і аўтамат раскрою TexCut, дазваляе ажыццяўляць хуткі і якасны крой палатна і поўнацю аўтаматызаваць дадзены тэхналагічны працэс, знізіць затраты на яго выкананне.

Паводле слоў Надзеі Чарнавус, ужо сёлета за кошт сродкаў прадпрыемства было закуплена 28 новых швейных машын, аб'яўлены тэндэр на закупку яшчэ 100 адзінак швейнага абсталявання. Закуплены машыны, якія дазваляюць дадаткова распрацоўваць да 50 новых мадэляў у месяц, парагенатар са сталі для прасавання. Украініўся ў вытворчасць прамысловы тэрмапрэс для наклеівання тэр-

мамалюнкаў, стразаў, элементаў з эфектам святлоадбівальных элементаў. На гэты год заплававана набыццём новай лініі для вытворчасці бархатападобнага палатна — навінкі для нашай краіны.

У цэлым «Світанак» інвестуе на закупкі абсталявання каля 2 мільёнаў долараў у год.

А ідэі — чые?

На конкурсе «Млын моды» калекцыя мастака-мадэльера ААТ «Світанак» Аксаны ХЛОПЧАНКІ заваявала першае месца ў намінацыі «Прэт-а-партэ». Пад-

раду з удзелам работнікаў гандлю, каб пачуць іх заўвагі і прапановы. Гандль усе ж такі я ніко ведае, чаго хоча пакупнік, і гэта можа часам не ставасацца з фантазіяй дызайнера. Так што мы імкнёмся рэальна глядзець на рэчы і ўлічваць усе пажаданні...

Трэба заўважыць, вышэйпаяннёнай, сціплай у колькасных суадносінах камандзе, сапраўды ўдаецца ўлічыць самыя розныя жаданні. Пацярджэннем таму служыць і велізарная сетка гандлёвых пунктаў на карце не толькі Беларусі, але і Расіі, дзе ў розных рэгіёнах густы пакупнікоў досыць істотна адрозніваюцца. Так, калі гаварыць пра асаблівасці калеравай гамы, то не сакрэт, што беларусы ўспрымаюць у дачыненні да бялізны выключна пастэльныя адценні, у тым ліку халаднаватыя — блакітны, салатавы. Аднак чым далей ад Масквы, чым бліжэй да поўначы, тым больш цёмнага спажываюць цёплая гама — персик, ружовы.

Дарэчы, у Еўропе наогул зараз на «піку» белая, чорная, шэрая і карычневая фарбы, аб чым яскрава заявіла сёлетняя выстава вытворцаў і па-

Сям'ера з пяцінаціці членаў міжнароднага журы конкурсу «Млын моды» запрасілі на стажыроўку мастака-мадэльера Міхаіла МЫТНІКА — кожны да сябе. Цяпер Міхаіл выбірае, да каго паехаць.

час фіналу, які праходзіў у сталіцы, сямеяра з пяцінаціці прадстаўнікоў міжнароднага журы запрасілі на стажыроўку мастака-мадэльера Міхаіла МЫТНІКА. Міхаіл пакуль развагае, якую прапанову прыняць, якую краіну аддаць перавагу...

— Асартымент у нас — велізарны, — тлумачыць начальнік аддзела распрацоўкі новага асартыменту ААТ «Світанак» Ірына КАЗІМІРАВА. — Гэта бялізна і для нованароджаных, і для яселькі, і для моладзі. Мы прапануем утуліну і камфортную бялізну для мужчын і жанчын любога ўзросту. Вырабляем і верхняе адзенне — джэмперы, капры, шорты, спадніцы, сарафаны і сукенкі... Да кожнага сезона — вясна-лета і восень-зіма — мадэльеры Аксана Хлопчанка, Міхаіл Мытнік, Людміла Дзюшко, Алеся Цітавец і мастакі Ганна Мікалаева, Таццяна Коцік, Міхаіл Казанцаў распрацоўваюць новыя мадэлі. Цяпер у працэсе распрацоўкі — калекцыя восень-зіма. Штотраз пры распрацоўцы новай калекцыі мы праводзім папярэднюю на-

купнікоў у Дзюсельдорфе (Германія). Еўрапейскія дызайнеры настойваюць на тым, што мінімалізм павінен дамінаваць не толькі ў формах, але абавязкова і ў колерах. Аддзелка можа быць шмат, але толькі не рознакаляровых. Дарэчы, у нас ёсць, але ніякі мударэгістэрацыі і яркасці.

— Магчымасці нашага супрацоўніцтва з замежнымі партнёрамі пашыраюцца, — адзначае Ірына Уладзіміраўна. — У нас не толькі шмат замежных фірмаў, якія размяшчаюць заказы на прадпрыемстве. З нядаўняга часу некаторыя мадэлі з гандлёвай маркай «Світанак» можна ўбачыць у нямецкім каталогу адзення Qelle. Канкурэнты цяпер — вялікая колькасць, у тым ліку ў межах нашай рэспублікі. Але канкурэнцыя ўзнімае баявы дух, не дазваляе застацца...

Матэрыял падрыхтавалі Святлана БАРЫСЕНКА, Вераніка ХІЛЬКЕВІЧ, Фота Мары ЖЫЛІНСКАЙ і з архіва прадпрыемства.

УНП 600038919

